

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.9.15.
COM(2010) 484 végleges

2010/0250 (COD)

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési
adattárakról**

{SEC(2010) 1058}
{SEC(2010) 1059}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A pénzügyi válság a szabályozói figyelem középpontjába helyezte a tőzsdén kívüli (OTC) származtatott ügyleteket. A Bear Sterns 2008. márciusi összeomlás-közeli állapota, a Lehman Brothers 2008. szeptember 15-i csődje, valamint az AIG következő napi megmentése rávilágított a származtatott ügyletek tőzsdén kívüli piacának működési hiányosságaira. E piacon belül a szabályozók kiemelt figyelmet fordítottak a hitel-nemteltjesítési csereügyletek (CDS) válság során betöltött szerepére.

A Bizottság gyorsan reagált. 2009. március 4-i, „Impulzusok az európai gazdaság élénkítéséhez” című átfogó közleményében¹ a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy a származtatott ügyletekről és más összetett strukturált termékekről szóló jelentés alapján megfelelő kezdeményezéseket tesz az átláthatóság növelése és a pénzügyi stabilitásra vonatkozó aggályok kezelése érdekében. 2009. július 3-án a Bizottság elfogadta az első olyan közleményt², amely külön vizsgálta a származtatott ügyletek pénzügyi válságban betöltött szerepét és elemezte a származékos piacok előnyeit és kockázatait. E közlemény felmérte, hogyan lehetne csökkenteni az azonosított kockázatokat³.

A G-20 vezetői 2009 szeptemberében Pittsburghben a következőkről állapodtak meg:

Legkésőbb 2012 végéig minden szabványos, tőzsdén kívüli származtatott ügyletet tőzsdén vagy adott esetben elektronikus kereskedési platformokon kell kötni, elszámolásuknak pedig központi szerződő fél bevonásával kell történnie. A tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket jelenteni kell a kereskedési adattárak felé. A nem központi elszámolt ügyletekre magasabb tőkekövetelményeket kell előírni.

2010 júniusában a G-20 vezetői Torontóban megerősítették kötelezettségvállalásukat, és vállalták „a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek átláthatóságának és szabályozói felügyeletének nemzetközileg következetes és megkülönböztetésmentes módon történő fokozását célzó” szigorú intézkedések végrehajtásának felgyorsítását.

2009. október 20-án a Bizottság elfogadta a második közleményt⁴, amely rögzítette a Bizottság által a származékos piacok átláthatóságának növelése, a kereskedés működési és partnerkockázatának csökkentése, valamint a piaci integritás és felügyelet fokozása érdekében javasolni kívánt jövőbeli szakpolitikai intézkedéseket. E közleményben a Bizottság

¹ COM(2009)114.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0563:FIN:HU:PDF>.

³ Hatékony, biztonságos és stabil származékos piacok biztosítása, COM(2009)332. A dokumentum a következő címen érhető el: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0332:FIN:HU:PDF>.

⁴ A közleményt egy bizottsági szolgálati munkadokumentum kíséri, amely áttekintést ad i. a származékos piacokról, ii. a tőzsdén kívüli (OTC) piaci szegmensekről, valamint értékeli a jelenleg alkalmazott kockázatsökkentő intézkedések hatékonyságát, különösen a hitel-nemteltjesítési csereügyletek (CDS) tekintetében. A dokumentum elérhető a következő címen: http://ec.europa.eu/internal_market/docs/derivatives/report_en.pdf.

⁴ Hatékony, biztonságos és stabil származékos piacok biztosítása: jövőbeni szakpolitikai intézkedések, COM(2009)563. Elérhető a következő címen: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0563:FIN:HU:PDF>.

bejelentette továbbá azon szándékát, hogy 2010-ben folytassa a jogalkotási javaslatlételt, biztosítsa a G-20 szabványos származtatott ügyletek elszámolásával kapcsolatos kötelezettségvállalásainak⁵ végrehajtását, valamint azt, hogy a központi szerződő felek megfeleljenek a magas szintű prudenciális standardoknak és a kereskedési adattárak megfelelő szabályainak. E rendeletjavaslat biztosítja a Bizottság kötelezettségvállalásainak gyors és határozott megvalósítását. A javaslat figyelembe veszi az Európai Parlament 2010. június 15-i állásfoglalásában (Származékos piacok: jövőbeni szakpolitikai intézkedések, a Langen-jelentés) kifejezett erős támogatást és sok ott javasolt intézkedést.

Amint az korábban már említésre került, ez a kezdeményezés az általánosságban a pénzügyi rendszer, konkrétan pedig a tőzsdén kívüli származékos piac stabilitásának növelését célzó nagyobb nemzetközi erőfeszítés része. Tekintettel a tőzsdén kívüli származékos piac globális jellegére, elengedhetetlen a nemzetközileg összehangolt megközelítés. Ezért a szabályozási arbitrázs kockázatának elkerülése érdekében fontos, hogy e javaslat figyelembe vegye, mit tettek, illetve mit kívánnak tenni más joghatóságok a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek szabályozása terén.

Ebben az összefüggésben e javaslat konzisztens a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan nemrégiben elfogadott egyesült államokbeli jogszabállyal, az ún. Frank-Dodd törvénnyel. A törvény alkalmazási köre nagyjából azonos a javaslatéval, és hasonló rendelkezéseket tartalmaz, amelyek előírják a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről való jelentéstételt és az arra alkalmas ügyletek elszámolását. Emellett a törvény szigorú biztosítékra vonatkozó és tőkekövetelményeket ír elő a továbbra is bilaterális elszámolásra kerülő tőzsdén kívüli származtatott ügyletek esetében. Végül pedig szabályozói keretet állít fel a kereskedési adattárak számára és frissíti a központi szerződő felekre vonatkozó, meglévő szabályozói keretet. A Bizottság javaslatához hasonlóan a törvény is előirányozza számos technikai szabály további kidolgozását.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI ÉS A HATÁSVIZSGÁLAT

A Bizottság szolgálatai 2008 októbere óta szinte folyamatos, kiterjedt konzultációt folytatnak az érdekelt felekkel a megfelelő szakpolitikai válasz meghatározása érdekében. Ennek során számos két- és többoldalú megbeszélésre, két nyilvános konzultációra és egy konferenciára került sor.

Eredetileg a Bizottság szolgálatainak figyelme kizárólag a hitel-nemteljesítési csereügyletek piacára összpontosult – ez a piac állt az érdeklődés középpontjában a Bear Sterns és a Lehman Brothers ügye kapcsán. Annak érdekében, hogy megkönnyítse a legnagyobb kereskedők e területen tett kötelezettségvállalásainak nyomon követését, a Bizottság létrehozta a derivatíva munkacsoportot. A munkacsoportban részt vesznek azon pénzügyi intézmények képviselői, amelyek vállalták, hogy az európai referenciakibocsátók esetében 2009 júliusától megkezdik az arra alkalmas hitel-nemteljesítési csereügyletek elszámolását⁶, továbbá a központi szerződő felek, a kereskedési adattárak és más érintett piaci szereplők képviselői, valamint az érintett

⁵ http://www.g20.org/Documents/pittsburgh_summit_leaders_statement_250909.pdf

⁶ A kötelezettségvállalásról szóló levél, valamint az aláírók listája megtalálható a DG MARKT honlapján: http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/derivatives/index_en.htm#cds.

európai (EKB, CESR, CEBS és CEIOPS)⁷ és nemzeti hatóságok (AMF, BaFin és FSA)⁸ képviselői. A munkacsoport ülései mellett a Bizottság különálló, ad-hoc két- és többoldalú megbeszéléseket tartott a hitel-nemtjeljesítési csereügyletek piacának számos érdekelt felével.

Az ágazat fent említett kötelezettségvállalásoknak való megfelelését követően a Bizottság a jogszabályi intézkedések előkészítése érdekében létrehozta a derivatívákkal és piaci infrastruktúrákkal foglalkozó, tagállami szakértőkből álló munkacsoportot. A tagállamokat, az EKB-t, a CESR-t és a CEBS-t képviselő szakértőkből álló munkacsoport, amelynek üléseire 2010 januárja és júliusa között került sor, szabályozási megközelítéseket vitatott meg.

A Bizottság ugyancsak értékes információkhoz jutott különböző nemzetközi fórumokon, különösen a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek szabályozó hatóságainak csoportjában, valamint a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság kockázatkezelési és modellezési csoportjában való részvétele során. Emellett a Bizottság nemrégiben megfigyelői státuszt kapott a jelenleg a központi szerződő feleknek szóló ajánlások felülvizsgálatával és a kereskedési adattáraknak szóló ajánlások összeállításával foglalkozó, CPSS-IOSCO⁹ közös munkacsoport irányítóbizottságában. Ezenfelül a Bizottság rendszeres párbeszédet folytat a nem uniós, különösen az egyesült államokbeli hatóságokkal (a CFTC-vel, az SEC-vel¹⁰, a Federal Reserve Bank of New York-kal, a szövetségi jegybanki tanáccsal és az Egyesült Államok kongresszusával), és társelnökként vesz részt a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) azon munkafolyamatában, amely a G-20 szintjén megállapított jelentéstételi, elszámolási és kereskedési kötelezettségek végrehajtásához kapcsolódó kihívások megoldására összpontosít.

Az első közlemény közzétételével egyidőben, 2009. július 3. és augusztus 31. között a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság nyilvános konzultációt¹¹ tartott. A Bizottság szolgálataihoz 111 válasz érkezett, ezek közül a válaszadók 100 esetében járultak hozzá a közzétételhez. A közzétett válaszok megtalálhatók a konzultáció weboldalán¹². A válaszok a nyilvános konzultációban részt vevő érdekelt felek bevezető elemzését is tartalmazó összefoglalása elérhető a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság weboldalán¹³. A konzultációt 2009. szeptember 25-én nagyszabású konferencia követte Brüsszelben¹⁴. Az uniós és egyesült államokbeli tudományos szakemberek, iparági képviselők és szabályozók három testületet alkotva mutatták be nézeteiket a tőzsdén kívüli származékos piacok reformjának szükségességéről (vagy éppen annak hiányáról) a több mint 400 fős hallgatóságnak, és válaszoltak a feltett kérdésekre. A konferencia nagyjából megerősítette a nyilvános konzultáció során kialakult nézeteket és az ott szerzett információkat.

⁷ Az Európai Központi Bank, az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottsága, az európai bankfelügyelők bizottsága, valamint az európai biztosítás- és foglalkoztatónyugdíj-felügyelet bizottsága.

⁸ Autorité des marchés financiers, Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht, valamint a Financial Services Authority.

⁹ CPSS: Fizetési és Elszámolási Rendszerek Bizottsága, IOSCO: Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezete.

¹⁰ CFTC: Határidős Árutőzsdei Kereskedelmet Felügyelő Bizottság, SEC: Értékpapír- és Tőzsdefelügyelet.

¹¹ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/derivatives_en.htm

¹² http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/financial_services/derivatives_derivatives&vm=detailed&sb=Title.

¹³ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/derivatives/summaryderivcons_en.pdf.

¹⁴ A konferencia dokumentumai, valamint az ott készült felvételek megtalálhatók a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság weboldalán: http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/derivatives/index_en.htm#conference.

2010. június 14. és július 10. között újabb nyilvános konzultációra került sor, ahol a Bizottság a tervezett jogszabályi intézkedések körvonalaira vonatkozóan várt visszajelzést az érdekelt felektől. A Bizottság szolgálataihoz 210 válasz érkezett, amelyek legnagyobb részt támogatták a tervezett reformokat¹⁵.

3. HATÁSVIZSGÁLAT

A rendeletet hatásvizsgálat¹⁶ kíséri, amely azt elemzi, miként csökkenthető a rendszerszintű kockázat a tőzsdén kívüli származékos piac biztonságának és hatékonyságának növelése révén. Az elemzés alapján a hatásvizsgálat megállapítja, hogy a legnagyobb nettó előny olyan intézkedések elfogadásával érhető el, amelyek:

- előírják az előzetesen meghatározott alkalmassági kritériumokat teljesítő tőzsdén kívüli származtatott ügyletek központi szerződő fél bevonásával történő elszámolását;
- specifikus célokat tűznek ki a jogi és a folyamatszabványosítás terén;
- specifikus célokat tűznek ki a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek kétoldalú elszámolása terén;
- előírják a piaci szereplők számára, hogy tőzsdén kívüli származtatott ügyleteik portfóliójára vonatkozó minden szükséges információt közöljenek egy kereskedési adattárral, vagy amennyiben ez nem lehetséges, közvetlenül a szabályozó hatóságokkal; valamint
- előírják az aggregált pozíció-információk közzétételét.

4. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

4.1. Jogalap

A javaslat az EUMSZ. 114. cikkén alapul, amely az e területen hozott rendeletek esetében a legmegfelelőbb jogalap. A rendelet minősül a legmegfelelőbb jogi eszköznek olyan kötelező követelmény bevezetésére, amely minden piaci szereplő számára előírja a szabványos, tőzsdén kívüli származtatott ügyletek központi szerződő fél bevonásával történő elszámolását, valamint annak biztosítására, hogy a központi szerződő felekre, amelyek így jelentős kockázatot vállalnak és koncentrálnak, egységes prudenciális standardok vonatkozzanak az EU-ban. A rendelet a megfelelő jogi eszköz arra, hogy új hatásköröket ruházzon az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóságra (ESMA), amely a kereskedési adattárak nyilvántartásáért és felügyeletéért felelős egyetlen hatóság az Unióban.

¹⁵ A válaszok betekintheső változata a következő címen érhető el:

http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/financial_services/infrastructures&vm=detailed&sb=Title.

¹⁶ A hatásvizsgálati jelentés megtalálható a http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/index_en.htm címen.

4.2. Szubszidiaritás és arányosság

Unió szinten egységes folyamatra van szükség annak meghatározásához, mely tőzsdén kívüli származtatott ügyletek alkalmasak a központi szerződő fél bevonásával történő kötelező elszámolásra. E kérdés mérlegelése nem bízható a tagállamokra, mivel az az elszámolásra vonatkozó kötelezettség különböző és nem konzisztens alkalmazásához vezetne szerte az EU-ban. Ezért központi szerepet kell ruházni az Európai Bizottságra és az ESMA-ra a központilag elszámolandó, alkalmas derivatívakategóriák meghatározásában. Ezenfelül, mivel a központi szerződő felek bevonása az uniós jogszabályok értelmében kötelezővé válik, a központi szerződő felekre szigorú szervezeti, üzletviteli és prudenciális követelmények alkalmazandók.

A központi szerződő felek engedélyezését és felügyeletét illetően a rendelet egyensúlyt kíván teremteni az ESMA fontos központi szerepe iránti igény, a nemzeti hatóságok illetékessége és más illetékes hatóságok érdekei között. A rendelet figyelembe veszi a tagállamok esetleges adóügyi felelősségét, valamint a központi szerződő felek bevonásával folytatott ügyletek határokon átnyúló jellegét.

Az ESMA központi szerepet játszik majd a központi szerződő felek engedélyezéséért, engedélyezésének visszavonásáért és módosításáért felelős hatóságok kollégiumában. Egyetlen folyamat létrehozása és a tagállamok közötti különbségek elkerülése érdekében (bizonyos feltételek teljesülése esetén) az ESMA felelős azon harmadik országbeli központi szerződő felek elismeréséért is, amelyek az Európai Unióban bejegyzett jogalanyoknak kívánnak klíring szolgáltatásokat nyújtani.

Tekintve, hogy a kereskedési adattárak felé jelentett információk az Európai Unió valamennyi illetékes hatósága számára érdekesek, valamint mivel szükséges biztosítani, hogy valamennyi illetékes hatóság azonos fokú, korlátlan hozzáféréssel rendelkezzen ezekhez az információkhoz, a jelentéstételi kötelezettségeket uniós szinten kell szabályozni. Ezért az ESMA jogosult a kereskedési adattárak nyilvántartására és felügyeletére.

Fenti okokból a rendelkezések megfelelnek a Szerződés 5. cikkében rögzített szubszidiaritás és arányosság elvének, mivel a javaslat célkitűzéseit a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, ezért azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók.

4.3. A javaslat részletes magyarázata

4.3.1. I. cím (Tárgy, hatály és fogalom meghatározások)

A rendelet hatálya széles körű, magában foglalja a pénzügyi szerződő feleket, a nem pénzügyi (bizonyos értékhatárokat meghaladó) szerződő feleket, valamint a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek szerződéseinek valamennyi kategóriáját. A rendelet prudenciális részei az elszámolási kötelezettség eredményeként a központi szerződő felekre alkalmazandók, a jelentéstételi kötelezettséget illetően pedig a kereskedési adattárakra. Fontos azonban megjegyezni, hogy a központi szerződő felekre vonatkozó engedélyezési és felügyeleti követelmények a központi szerződő felek által elszámolt pénzügyi eszközök jellegétől (tőzsdén kívüli vagy egyéb) függetlenül alkalmazandók. Ezt az 1. cikk (3) bekezdése tisztázza. A rendelet kifejezett kivételeket tartalmaz a Központi Bankok Európai Rendszerének tagjaira, az államadósság kezelésével megbízott vagy abban részt vevő állami szervekre, valamint a multilaterális fejlesztési bankokra vonatkozóan, az adott esetben szükséges piacstabilizációs beavatkozási hatáskörük korlátozásának elkerülése érdekében.

4.3.2. II. cím (A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolása, az azokkal kapcsolatos jelentéstétel és kockázatcsökkentés)

A rendelet ezen része központi jelentőségű a minden „szabványos, tőzsdén kívüli származtatott ügylet” elszámolására vonatkozó, G-20 által elfogadott kötelezettség végrehajtása tekintetében. Annak érdekében, hogy e kötelezettségvállalást jogszabályi kötelezettségbe ültessék át, „szabványosított” szerződésnek minősülnek azok a szerződések, amelyek alkalmasak a központi szerződő fél bevonásával történő elszámolásra. Ennek alkalmazása érdekében a rendelet létrehoz egy folyamatot, amely figyelembe veszi a kötelező elszámoláshoz kapcsolódó kockázati szempontokat. A folyamat úgy került kialakításra, hogy biztosítsa: a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó elszámolási kötelezettség – a végső célnak megfelelően – a gyakorlatban inkább csökkenti, mintsem növeli a pénzügyi rendszerben rejlő kockázatot. Ha ugyanis arra kényszerítjük a központi szerződő feleket, hogy olyan tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket számoljon el, amelyeknek kockázatát nem képes kezelni, az károsan hathat vissza a rendszer stabilitására.

Annak érdekében, hogy olyan folyamatot hozzon létre, amely biztosítja a lehető legtöbb tőzsdén kívüli származtatott ügylet elszámolását, a rendelet két megközelítést vezet be annak meghatározására, hogy mely ügyleteket kell elszámolni:

- (1) a *lentől felfelé* haladó megközelítés, amely szerint a központi szerződő fél határoz bizonyos ügyletek elszámolásáról, és erre az illetékes hatóság hatalmazza fel. Az illetékes hatóság, miután jóváhagyta, hogy a központi szerződő fél elszámolja az adott ügyletet, köteles tájékoztatni az ESMA-t. Az ESMA ezt követően dönt arról, hogy az EU-ban valamennyi ilyen ügyletre alkalmazandó legyen-e az elszámolási kötelezettség. Az ESMA e döntését bizonyos objektív kritériumokra alapozza;
- (2) a *fentről lefelé* irányuló megközelítés, amelynek értelmében az ESMA az Európai Rendszerkockázati Testülettel együtt meghatározza, potenciálisan mely ügyletekre alkalmazandó az elszámolási kötelezettség. Ez a folyamat fontos a piacon előforduló azon ügyletek azonosításához és megragadásához, amelyek elszámolása még nem központi szerződő fél bevonásával történik.

Mindkét megközelítésre szükség van, egyrészt, mivel a G-20 elszámolási kötelezettségvállalásának teljesítése nem hagyható rá teljes egészében az iparág kezdeményezésére. Másrészt pedig az elszámolási kötelezettség érvénybe lépése előtt szükség van bizonyos intézkedések megfelelőségének európai szintű, szabályozói ellenőrzésére.

Fontos megemlíteni, hogy az elszámolási kötelezettség által érintett szerződő felek nem kerülhetik ki e kötelezettséget egyszerűen azzal, hogy úgy döntenek, nem vesznek részt központi szerződő félben. Amennyiben e szerződő felek nem teljesítik a részvételi követelményeket vagy nem kívánnak klíringtaggá válni, megfelelő megállapodásokat kell kötniük a klíringtagokkal, hogy ügyfélként hozzáférjenek a központi szerződő félhez.

Továbbá, a korlátok emelését elkerülendő és a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek globális jellegének megőrzése érdekében a központi szerződő felek számára nem engedélyezhető, hogy csak az ugyanazon csoporthoz tartozó vagy olyan végrehajtási helyszíneken kötött ügyleteket fogadják el, amelyekkel privilegiált kapcsolatban állnak. Ezért az a központi szerződő fél, amely számára engedélyezték az alkalmas származtatott ügyletek elszámolását,

köteles ezen ügyletek elszámolását megkülönböztetésmentesen, a végrehajtás helyszínétől függetlenül elvégezni.

Ami a nem pénzügyi (vállalati) szerződő feleket illeti, azok alapelveként nem tartoznak a rendelet szabályainak hatálya alá, kivéve, ha a tőzsdén kívüli derivatíva-pozíciójuk elér egy bizonyos értékhatárt és rendszerszintű jelentőséggel bírónak minősül. Mivel általánosságban feltételezik, hogy a származtatott ügyletek terén végzett tevékenységük nem spekulációs célú, hanem azokra a származtatott ügyletekre terjed ki, amelyek közvetlenül kapcsolódnak kereskedelmi tevékenységükhöz, a származtatott ügyletek nem tartoznak majd a rendelet hatálya alá.

Ez konkrétan azt jelenti, hogy az elszámolási kötelezettség csak a tőzsdén kívüli származékos piacon különösen aktív nem pénzügyi szerződő felek azon, tőzsdén kívüli származtatott ügyleteire lesz alkalmazandó, amelyek nem az intézmények kereskedelmi tevékenységének közvetlen következményei. Ez lehet a helyzet például a jövőbeli termelést értékesítő energiaszolgáltatók, a termények értékesítési árát rögzítő mezőgazdasági vállalkozások, a jövőbeni üzemanyag-vásárlásaik árát rögzítő légitársaságok vagy azon kereskedelmi vállalkozások esetében, amelyek számára jogszabályi kötelezettség fedezni a speciális tevékenységeikből származó kockázatokat.

Megvan azonban az oka annak, hogy a nem pénzügyi szerződő felek nem kapnak teljes mentességet a rendelet hatálya alól.

Először is, a nem pénzügyi szerződő felek aktív szereplői a tőzsdén kívüli származékos piacnak és gyakran kötnek ügyletet pénzügyi szerződő felekkel. Teljes kizárásuk csökkentené az elszámolási kötelezettség hatékonyságát. Másodszor, néhány nem pénzügyi szerződő fél rendszerszintű jelentőséggel bíró pozícióra tehet szert a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek terén. Nem lenne elfogadható lépés a szabályozói felügyelet hatóköréből teljes egészében kihagyni azon, rendszerszintű jelentőséggel bíró nem pénzügyi szerződő feleket, amelyeknek csődje számottevő negatív hatással lehet a piacra. Harmadrészt, a nem pénzügyi szerződő felek teljes körű kizárása szabályozási arbitrázshoz vezethet. A pénzügyi szerződő felek könnyedén kikerülhetnének a rendeletben előírt kötelezettségeket új, nem pénzügyi vállalkozás létrehozása révén, amelyen keresztül a tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket folytatják. Végül, a nem pénzügyi szerződő felek alkalmazási körbe történő bevonása a harmadik országokkal való globális konvergencia biztosításához is szükséges. Az Egyesült Államok jogszabályai nem mentesítik teljes egészében a nem pénzügyi szerződő feleket a jelentéstételi és az elszámolási kötelezettség alól.

A fentiek fényében a rendelet olyan eljárást hoz létre, amely segít azonosítani a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében rendszerszintű jelentőségű pozícióval rendelkező nem pénzügyi intézményeket, és bizonyos, a rendeletben meghatározott követelmények alkalmazását írja elő rájuk. Az eljárás a következő két értékhatár meghatározásán alapul:

a) *tájékoztatási értékhatár*;

b) *elszámolási értékhatár*.

Ezeket az értékhatárokat az Európai Bizottság az ESMA által javasolt szabályozási standardok alapján állapítja meg, e standardokat az ESMA az Európai Rendszerkockázati Testülettel (ESRB) és más érintett hatóságokkal konzultálva dolgozza ki. Az energiapiacok esetében például az ESMA-nak a 713/2009/EK rendelettel létrehozott Energiaszabályozók

Együttműködési Ügynökségével kell konzultálnia annak biztosítása érdekében, hogy az energiaszektor sajátosságai teljes egészében figyelembevételre kerülnek.

A tájékoztatási értékhatár lehetővé teszi a pénzügyi hatóságok számára azon nem pénzügyi szerződő felek azonosítását, amelyek jelentős pozícióra tettek szert a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek terén. Erre azért van szükség, mert e szerződő felek általában nem tartoznak az említett hatóságok felügyelete alá. A gyakorlatban a rendelet előírja, hogy amennyiben a nem pénzügyi szerződő felek pozíciója átlépi a tájékoztatási értékhatárt, a nem pénzügyi szerződő feleknek jelenteniük kell ezt a rendeletben meghatározott illetékes hatóságnak. Ezenfelül az érintett szerződő félre automatikusan vonatkozik a jelentéstételi kötelezettség, és köteles megindokolni a szóban forgó pozíciók megszerzését.

Az elszámolási értékhatár pedig annak eldöntésére szolgál, hogy egy adott nem pénzügyi szerződő félre alkalmazandó-e az elszámolási kötelezettség. A gyakorlatban, amennyiben a szerződő fél pozíciói meghaladják az értékhatárt, úgy az elszámolási kötelezettség a szerződő fél valamennyi ügyletére alkalmazandó. Amennyiben ezen ügyletek közül néhány nem alkalmas a központi szerződő felek bevonásával történő elszámolásra, úgy a nem pénzügyi szerződő félre a rendeletben rögzített, biztosítékra vonatkozó vagy tőkekövetelmények alkalmazandók (lásd lent).

Mindkét értékhatárt a szerződő fél nettó pozícióinak és kitettségeinek derivatívakategóriánkénti összege által betöltött rendszerszintű relevancia figyelembevételével határozzák meg. Mindazonáltal, amint az fentebb tisztázásra és megerősítésre került, a pozíciók elszámolási értékhatárhoz történő kiszámítása során figyelmen kívül kell hagyni azon származtatott ügyleteket, amelyeket valamely objektív módon mérhető kereskedelmi tevékenységből származó kockázatok fedezésére kötöttek.

Mivel nem minden tőzsdén kívüli származtatott ügylet lesz alkalmas központi elszámolásra, fennmarad a továbbra is ún. bilaterális alapon kezelt ügyletek szabályozásának és biztonságának javítása iránti szükséglet. A rendelet ezért előírja az elektronikus eszközök használatát, a biztosítékok időben történő, pontos és megfelelőképpen elkülönített cseréjét is magában foglaló kockázatkezelési eljárások meglétét, valamint a megfelelő és arányos sajáttőke-ellátottságot.

Végül a pénzügyi szerződő felek, valamint az elszámolási értékhatárt átlépő nem pénzügyi szerződő felek kötelesek minden megkötött származtatott ügylet részleteit és módosításait (beleértve a megújítást és a megszüntetést is) jelenteni a kereskedési adattárak felé. A tőzsdén kívüli piac nagyobb fokú átláthatósága központi jelentőségű a szabályozók, a politikai döntéshozók és a piac egésze szempontjából. Arra a kivételes esetre, amikor valamely kereskedési adattár nem képes egy adott tőzsdén kívüli származtatott ügylet részleteit nyilvántartásba venni, a rendelet ezen információknak közvetlenül az érintett illetékes hatósághoz történő továbbítását írja elő. A Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy az ESMA által kidolgozandó technikai standard-tervezetek alapján határozza meg a különböző derivatívakategóriák esetében benyújtandó jelentések részleteit, típusát, formátumát és gyakoriságát.

4.3.3. III. cím (A központi szerződő felek engedélyezése és felügyelete)

Annak biztosítása érdekében, hogy az Európai Unióban bejegyzett központi szerződő felek biztonságosak legyenek, a központi szerződő felek engedélyezésének egyik feltétele a megfelelő likviditáshoz való hozzáférésük lesz. E likviditás lehet a központi bank vagy

hitelképes és megbízható kereskedelmi bankok likviditásához való hozzáférés vagy e kettő kombinációja.

A központi szerződő felek engedélyezésének (beleértve az engedély visszavonását is) és felügyeletének feladata az illetékes nemzeti hatóságoknál kell maradjon, mivel továbbra is ők helyezkednek el a legkedvezőbben annak vizsgálatához, hogy a központi szerződő felek hogyan működnek a mindennapokban, a rendszeres felülvizsgálatok elvégzéséhez, valamint szükség esetén a megfelelő intézkedések meghozatalához. Tekintve a központi szerződő felek rendszerszintű jelentőségét és tevékenységeik határokon átnyúló jellegét, fontos, hogy az engedélyezési folyamatban az ESMA központi szerepet töltsön be. Ez az alábbiak révén valósul meg:

- e jogi aktus rendelet formájában történő elfogadása központi szerepet és felelősséget ruház az ESMA-ra a rendelet közös és objektív alkalmazásának biztosítását illetően, amint azt az ESMA-ról szóló rendelet világosan meghatározza;
- a rendelet helyes alkalmazása érdekében az ESMA számára nagyszámú technikai standard kidolgozását írják elő a kritikus területeken;
- az ESMA elősegíti a kollégium véleményének elfogadását.

Mivel a központi szerződő felek rendszerszintű jelentőséggel bíró intézménynek minősülnek, az illetékes hatóságok kollégiumán belül az érintett illetékes hatóságoknak készenléti tervet kell meghatározniuk vészhelyzet esetére. Ezenfelül a Bizottság jövőbeni, válságkezelésről és –rendezésről szóló kezdeményezésében meg kell határozza a rendszerszintű jelentőséggel bíró intézményekben előálló vészhelyzet rendezésére szolgáló stratégiát és intézkedéseket.

Az ESMA a harmadik országbeli központi szerződő felek esetében is közvetlenül felelős azok elismeréséért, amennyiben bizonyos feltételek teljesülnek. Az elismeréshez konkrétan a következők szükségesek: a Bizottság az uniós jogi és felügyeleti kerettel egyenértékűként ismerte el az adott harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszerét; a központi szerződő felet az adott harmadik országban engedélyezték és hatékonyan felügyelik; valamint az ESMA együttműködési megállapodást kötött az adott harmadik ország illetékes hatóságával. Harmadik ország központi szerződő fele számára csak a fenti feltételek teljesülése esetén engedélyezik tevékenység végzését és szolgáltatás nyújtását az Unióban.

4.3.4. IV. cím (A központi szerződő felekkel szembeni követelmények)

Szervezeti követelmények

Mivel a rendelet kötelező elszámolási kötelezettséget vezet be a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre, kiemelt figyelmet kell fordítani a központi szerződő felek stabilitására és szabályozására. Először is, a központi szerződő feleknek stabil irányítási rendszerrel kell rendelkezniük, amely képes reagálni a tulajdonosok, a vezetés, a klíringtagok és a közvetett résztvevők között felmerülő minden lehetséges összeférhetetlenségre. Különösen fontos a független igazgatósági tagok szerepe. A rendelet világosan meghatározza a kockázatkezelési bizottság szerepét és feladatait is: a kockázatkezelésért felelős részleg közvetlenül az igazgatóságnak jelent és nem befolyásolhatják más üzletágak. A rendelet az irányítási intézkedések nyilvánosságra hozatalát is előírja. Ezenfelül a központi szerződő feleknek megfelelő belső rendszerekkel, operatív és adminisztratív eljárásokkal kell rendelkezniük és független ellenőrzések tárgyát képezik.

A Bizottság mindezen intézkedéseket hatékonyabbnak tekinti a központi szerződő felek elszámolási kapacitását esetlegesen korlátozó lehetséges összeférhetlenségek feloldása terén, mint a szabályozás bármely más formáját, amely nemkívánatos következményekkel lehet a piaci struktúrára (például a tulajdonlás korlátozása, aminek ki kellene terjednie az úgynevezett vertikális struktúrára, amelyekben a központi szerződő fél egy tőzsde tulajdonában van).

Prudenciális követelmények

Mivel a központi szerződő felek minden egyes pozíció tekintetében szerződő felek lesznek, viselniük kell szerződéses partnereik nemteljesítésének kockázatát. Hasonlóképpen, a központi szerződő felek partnerei viselik a központi szerződő fél nemteljesítésének kockázatát. A rendelet ezért előírja, hogy a központi szerződő felek kötelesek partner-hitelkockázati kitettségüket védelmi mechanizmusok révén enyhíteni. Ezek közé tartoznak a szigorú, de megkülönböztetésmentes részvételi követelmények, a pénzügyi források és más biztosítékok.

Központi szerepüknél fogva a központi szerződő felek az általuk kiszolgált piacok kritikus alkotóelemei. Következésképpen valamely központi szerződő fél nemteljesítése szinte minden esetben potenciális rendszerszintű jelentőséggel bíró esemény lenne a pénzügyi rendszer számára. Tekintettel arra, hogy szerepük rendszerszintű jelentőséggel bír, valamint tekintettel azon javasolt jogszabályi követelményre, miszerint minden „szabványos” tőzsdén kívüli származtatott ügyletet központi szerződő fél bevonásával kell elszámolni, nem tudjuk eléggé hangsúlyozni annak fontosságát, hogy a központi szerződő felekre szigorú prudenciális szabályok vonatkozzanak. Jelenleg a központi szerződő felekre alkalmazandó nemzeti jogszabályok tagállamonként eltérnek, az ebből eredő egyenlőtlen versenyfeltételek a kívánatosnál potenciálisan kevésbé biztonságossá, ugyanakkor költségesebbé teszik a központi szerződő felek határokon átnyúló szolgáltatásnyújtását, és akadályt állítanak az európai pénzügyi piac integrációja elé.

Egyes funkciók központi szerződő fél általi kiszervezése csak abban az esetben engedélyezett, ha az nem befolyásolja a központi szerződő fél rendes működését és kockázatkezelési képességét – beleértve a kiszervezett funkciókból származó kockázatokat is. Ezért a központi szerződő feleknek folyamatosan teljes ellenőrzést kell gyakorolniuk a kiszervezett funkciók felett, felügyelniük kell azokat, és folyamatosan kezelniük kell azokat a kockázatokat, amelyekkel a kiszervezett funkciók szembesülnek. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy nem engedélyezik kockázatkezelési funkciók kiszervezését.

A központi szerződő fél tevékenységei folytatásának engedélyezéséhez tőkeellátottsági minimumkövetelményt kell előírni. A központi szerződő fél saját tőkéje egyben az utolsó védelmi vonal is egy vagy több tag nemteljesítése esetén, miután kimerítették a nemteljesítő tag(ok)tól beszédett letéteket, a nemteljesítési alapot és minden más pénzügyi forrást. Amennyiben egy központi szerződő fél úgy dönt, saját tőkéjének egy részét kiegészítő pénzügyi forrásként használja kockázatkezelési célokra, úgy a tőkének ez a része a központi szerződő fél szolgáltatásainak és tevékenységeinek folyamatos ellátásához szükséges tőkeösszeget felül kell rendelkezésre álljon.

A rendelet előírja a központi szerződő fél számára egy kölcsönös nemteljesítési alap létrehozását, amelyhez a központi szerződő fél tagjainak hozzá kell járulniuk. A nemteljesítési alap lehetővé teszi a veszteségmegosztást és így újabb védelmi vonalat jelent a központi szerződő fél számára, amit az egy vagy több tagjának fizetéseképtelensége esetén használhat.

A rendelet emellett fontos szabályokat vezet be az egyes pozíciók és az azoknak megfelelő biztosítékok elkülönítésére és hordozhatóságára vonatkozóan. Ezek kritikus tényezők a partner-hitelkockázat központi szerződéses partnerek alkalmazása révén történő hatékony csökkentése, az európai központi szerződő felek közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtése, valamint a klíringtagok ügyfelei jogos érdekének védelme szempontjából. Ezzel eleget teszünk a klíringtagok és ügyfeleik nagyobb fokú harmonizációra és védelemre irányuló kérésének, és figyelembe vesszük a Lehman Brothers csődjével napvilágra került problémát.

4.3.5. V. cím (Interoperabilitás)

Az interoperabilitás szükséges eszköz a kereskedés utáni európai piac hatékony integrálásához, azonban további kockázatoknak teheti ki a központi szerződő feleket. Ezért az interoperabilis megállapodások megkötéséhez a szabályozó hatóság előzetes jóváhagyása szükséges. A központi szerződő feleknek gondosan mérlegelniük és kezelniük kell az interoperabilitás által előidézett kockázatokat, és biztosítaniuk kell az illetékes hatóságokat az elfogadott rendszerek és eljárások megbízhatóságáról. Tekintettel a származékos piacok összetettségére és a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek központi szerződő fél bevonásával történő elszámolásának korai fejlettségi fokára, jelenleg nem lenne helyénvaló az interoperabilitásról szóló rendelkezéseket a rövid lejáratú értékpapíroktól eltérő eszközökre kiterjeszteni. Ez a kizárás azonban nem korlátozhatja a központi szerződő felek azon lehetőségét, hogy biztonságos módon, a rendeletben előírt feltételek függvényében ilyen megállapodásokat kössenek.

4.3.6. VI. cím (A kereskedési adattárak nyilvántartása és felügyelete)

Amint azt fentebb (4.3.2. szakasz) említettük, a piac átláthatóságának fokozása érdekében a rendelet jelentéstételi kötelezettséget ír elő a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan. Az információt a kereskedési adattárakkal kell közölni. Így ez utóbbiak olyan szabályozói információk birtokában lesznek, amelyek számos szabályozó számára relevánsak. Tekintettel a kereskedési adattárak által a szabályozói információk gyűjtésében játszott központi szerepre, a rendelet felhatalmazza az ESMA-t a kereskedési adattárak nyilvántartásba vételére, nyilvántartásból való törlésükre, valamint felügyeletük végrehajtására. Ha azon tagállamokban, ahol léteznek kereskedési adattárak, a hatóságoknak adnának felügyeleti jogkört, az egyensúlytalanságot hozna létre a különböző tagállamok illetékes hatóságai között. Továbbá, mivel a kereskedési adattárak felügyeletéhez nem kapcsolódik adóügyi felelősség, nincs szükség nemzeti felügyeleti megközelítésre. Az ESMA szerepe emellett korlátlan hozzáférést biztosít valamennyi érintett európai hatóságnak, valamint egy egyedülálló, egész Európát képviselő szerződő felet hoz létre, amely a harmadik országbeli kereskedési adattárak illetékes hatóságaival foglalkozik.

4.3.7. VII. cím (A kereskedési adattárakkal szembeni követelmények)

A rendelet tartalmaz a kereskedési adattárakra vonatkozó rendelkezéseket is, amelyek biztosítják a standardok egész sorának való megfelelést. E rendelkezéseket úgy alakították ki, hogy biztosítsák: a kereskedési adattárak által szabályozási céllal megőrzött információk megbízhatóak, biztosítottak és védettek. A kereskedési adattárakra mindenekelőtt szervezeti és működési követelmények alkalmazandók, és az adattáraknak biztosítaniuk kell az adatok megfelelő védelmét és átláthatóságát.

A nyilvántartásba vételhez a kereskedési adattárak székhelyének az EU-ban kell lennie. Amennyiben azonban a harmadik országban székhellyel rendelkező kereskedési adattár megfelel azon követelmények sorának, amelyeknek célja annak megállapítása, hogy az adott kereskedési adattár az adott harmadik országban az unióssal egyenértékű szabályok és megfelelő felügyelet tárgyát képezi, úgy az ESMA elismerheti a szóban forgó adattárat. Annak biztosítása érdekében, hogy nincsenek hatályban olyan jogi korlátok, amelyek akadályoznák az információk hatékony és kölcsönös cseréjét, valamint a harmadik országban található kereskedési adattárakban tárolt adatokhoz való korlátlan hozzáférést, a rendeletben szerepel egy nemzetközi megállapodás e célból történő megkötésének szükségessége. A rendelet előírja, hogy amennyiben nem létezik ilyen megállapodás, az adott harmadik országban székhellyel rendelkező kereskedési adattárat az ESMA nem ismeri el.

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Bizottságot az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével összhangban fel kell hatalmazni a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására az ESMA értesítésébe és a nyilvántartásba foglalandó adatok, valamint az ESMA által a következőkre vonatkozó döntés meghozatalának feltételei tekintetében: alkalmasság az elszámolási kötelezettségre, tájékoztatási és elszámolási értékhatárok, az ügyletek megkötése és jóváhagyása közötti maximális időtartam, likviditás, az irányítási szabályok minimális tartalma, a nyilvántartás részletei, az üzletmenet-folytonossági terv és a garantált szolgáltatás minimális tartalma, a letétre vonatkozó követelmények százalécai és időhorizontja, rendkívüli piaci körülmények, nagy mértékben likvid biztosítékok és levonások a biztosítékokból, nagy mértékben likvid pénzügyi eszközök és a koncentráció korlátai, az ellenőrzések végrehajtásának részletei, a kereskedési adattárak ESMA-nál való nyilvántartásba vételre jelentkezésének részletei, pénzbírságok, valamint a kereskedési adattárak által rendelkezésre bocsátandó információk részletei, az e rendeletben említettekkel összhangban. Az ESMA e felhatalmazáson alapuló jogi aktusokhoz szabályozástechnikai standardokat dolgoz ki, és végrehajtja a megfelelő hatásvizsgálatokat.

A Bizottságot fel kell hatalmazni a jelentések, a nyilvántartások, valamint a kereskedési adattárak nyilvántartásba vételi kérelme formátumának meghatározására. Az EUMSZ. 291. cikke értelmében a Bizottság végrehajtási hatáskörének gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletben előre meg kell határozni. Ezen új rendelet elfogadásáig továbbra is a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat alkalmazandó, kivéve az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárást, amely nem alkalmazandó.

6. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹⁷,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Jacques de Larosiére által elnökölt magas szintű szakértői csoport 2009. február 25-én közzétett, a Bizottság kérésére készített jelentése megállapította, hogy a jövőbeni pénzügyi válságok kockázatának és súlyosságának csökkentése érdekében meg kell erősíteni a felügyeleti keretet, és az európai pénzügyi szektor felügyeleti struktúrájának nagyszabású reformját ajánlotta, beleértve a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerének megerősítését, amely három európai felügyeleti hatóságból áll – egy az értékpapírszektor, egy a biztosítási és foglalkoztatónyugdíj-szektor, egy pedig a bankszektor felügyeletére –, és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozását is.
- (2) A Bizottság 2009. március 4-i, „Impulzusok az európai gazdaság élénkítéséhez” című közleményében¹⁸ az Unió pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szabályozási keretének megerősítését javasolta. 2009. július 3-i közleményében¹⁹ a Bizottság értékelte a származtatott ügyletek pénzügyi válságban betöltött szerepét, 2009. október 20-i közleményében²⁰ pedig felvázolta a származtatott ügyletekhez kapcsolódó kockázatok csökkentésére tenni kívánt intézkedéseket.

¹⁷ HL C [...], [...], [...] o.

¹⁸ Impulzusok az európai gazdaság élénkítéséhez, COM(2009) 114.

¹⁹ Hatékony, biztonságos és stabil származékos piacok biztosítása, COM(2009)332.

²⁰ Hatékony, biztonságos és stabil származékos piacok biztosítása: jövőbeni szakpolitikai intézkedések, COM(2009)563.

- (3) 2009. szeptember 23-án a Bizottság a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerének létrehozása érdekében három rendeletre vonatkozó javaslatot fogadott el, ezek három olyan új európai felügyeleti hatóság létrehozását foglalják magukban, amelyek hozzájárulnak az uniós jogszabályok következetes alkalmazásához, valamint kiváló minőségű közös szabályozási és felügyeleti standardok és gyakorlatok kialakításához. A három új felügyeleti hatóság a következő: a(z) .../.../EU rendelettel létrehozott Európai Bankfelügyeleti Hatóság (EBA), a(z) .../.../EU rendelettel létrehozott Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság (ESMA) és a(z) .../.../EU rendelettel létrehozott Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-felügyeleti Hatóság (EIOPA).
- (4) A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek esetében – lévén ezek magánúton kötött megállapodások, amelyekről a vonatkozó információk általában csak a szerződő felek számára elérhetők – hiányzik az átláthatóság. Ezek az ügyletek a kölcsönös függés bonyolult hálózatát alkotják, ami megnehezítheti a kapcsolódó kockázatok szintjének és jellegének azonosítását. A pénzügyi válság nyilvánvalóvá tette, hogy ezek a jellemzők növelik a bizonytalanságot piaci stressz idején és ennek megfelelően veszélyeztetik a pénzügyi stabilitást. E rendelet rögzíti az említett kockázatokat csökkentő és a származtatott ügyletek átláthatóságát növelő feltételeket.
- (5) 2009. szeptember 26-i pittsburghi csúcstalálkozójukon a G-20 vezetői megállapodtak, hogy legkésőbb 2012 végéig valamennyi szabványos tőzsdén kívüli származtatott ügyletet központi szerződő felek bevonásával kell elszámolni és ezen ügyleteket jelenteni kell a kereskedési adattárak felé. 2010 júniusában a G-20 vezetői Torontóban megerősítették kötelezettségvállalásukat, és vállalták a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek átláthatóságának és szabályozói felügyeletének fokozását célzó szigorú intézkedések végrehajtásának nemzetközileg következetes és megkülönböztetésmentes módon történő felgyorsítását. A Bizottság annak biztosítására törekszik, hogy e kötelezettségvállalásokat nemzetközi partnereink is hasonlóan hajtják végre.
- (6) Az Európai Tanács 2009. december 2-i következtetéseiben egyetértett azzal, hogy szükség van a partner-hitelkockázat enyhítésének számottevő javítására, valamint azzal, hogy fontos a származtatott ügyletek átláthatóságának, hatékonyságának és integritásának javítása. Az Európai Parlament 2010. június 15-i állásfoglalásában (Származékos piacok: jövőbeni szakpolitikai intézkedések) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek kötelező elszámolását és az ügyletekről való kötelező jelentéstételt sürgette.
- (7) Az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság (ESMA) e rendelet keretén belül jár el, amikor vészhelyzetekben óvja a pénzügyi piacok stabilitását, biztosítja az uniós szabályok nemzeti felügyeleti hatóságok általi következetes alkalmazását, valamint rendezi a felügyeleti hatóságok között felmerülő nézetkülönbségeket. Az ESMA-ra ruházták emellett jogilag kötelező szabályozástechnikai standardok kidolgozását is, és központi szerepet játszik a központi szerződő felek és a kereskedési adattárak engedélyezésében és ellenőrzésében.
- (8) Egységes szabályokra van szükség a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²¹ I. melléklete C.

²¹ HL L 145., 2004.4.30., I. o.

szakaszának (4)–(10) pontjában rögzített származtatott ügyletek vonatkozásában, amelyekkel tőzsdén kívül kereskednek.

- (9) A központi szerződő felek alkalmazását ösztönző intézkedések nem bizonyultak elégségesnek a szabványos tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tényleges elszámolásának biztosítására. Ezért a központi szerződő felek bevonásával történő, kötelező elszámolási követelményekre van szükség az elszámolható tőzsdén kívüli származtatott ügyletek esetében.
- (10) Valószínű, hogy a tagállamok eltérő nemzeti intézkedéseket fogadnak el, amelyek akadályt állítanak a belső piac zökkenőmentes működése elé, és mind a piaci szereplőkre, mind a pénzügyi stabilitásra nézve hátrányosak. A befektetők magas szintű védelmének biztosítása és a piaci szereplők egyenlő versenyfeltételeinek megteremtése érdekében is szükség van az elszámolási kötelezettség unió-szerte egységes alkalmazására.
- (11) Annak biztosítása érdekében, hogy az elszámolási kötelezettség csökkenti a rendszerszintű kockázatot, az e kötelezettség tárgyát képező alkalmas derivatívakategóriákat azonosító eljárásra van szükség. Ezen eljárásnak figyelembe kell vennie, hogy nem minden, központi szerződő fél bevonásával elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügylet minősül alkalmasnak a kötelező elszámolásra.
- (12) E rendelet rögzíti az elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozás meghatározásának feltételeit. Tekintettel központi szerepére, az ESMA feladata annak meghatározása, hogy egy adott derivatívakategória teljesíti-e az alkalmassági feltételeket, és mikortól hatályos az elszámolási kötelezettség.
- (13) A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolásához mindkét fél beleegyezése szükséges. Ezért az elszámolási kötelezettség alóli kivételeket szűkre kell szabni, mivel azok csökkentik a kötelezettség hatékonyságát és a központi szerződő fél bevonásával történő elszámolás előnyeit, és szabályozási arbitrázshoz vezethetnek a piaci szereplők egyes csoportjai között.
- (14) A központi szerződő fél bevonásával történő elszámolásra nem alkalmas tőzsdén kívüli származtatott ügyletek továbbra is hordoznak magukban parner-hitelkockázatot, ezért szabályokat kell alkotni e kockázat kezelésére. E szabályok csak az elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozó piaci szereplőkre alkalmazandók.
- (15) A nem központi szerződő fél bevonásával elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó elszámolási és jelentéstételi kötelezettségekről, valamint kockázatcsökkentési technikákról szóló szabályok alkalmazandók a pénzügyi szerződő felekre, nevezetesen a 2004/39/EK irányelvben meghatározott befektetési vállalkozásokra, a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben²² (átdolgozott szöveg) meghatározott hitelintézetekre, a 73/239/EGK irányelvben [NB: 2012-ben a Szolvencia II. hatályon kívül helyezi] meghatározott biztosítási vállalkozásokra, az életbiztosításról szóló, 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben²³ meghatározott életbiztosítókra, a 2005/68/EK irányelvben meghatározott viszontbiztosítókra, az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási

²² HL L 177., 2006. 6. 30., 1. o.

²³ HL L 345., 2002. 12. 19., 1. o.

rendeletek összehangolásáról szóló, 2009. július 13-i 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben²⁴ meghatározott, átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV), a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tevékenységéről és felügyeletéről szóló, 2003. június 3-i 2003/41/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben²⁵ meghatározott, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekre, valamint a 2010/.../EU irányelvben meghatározott alternatív befektetésialap-kezelőkre.

- (16) Szükség esetén a pénzügyi szerződő felekre alkalmazandó szabályok a nem pénzügyi szerződő felekre is vonatkoznak. Köztudott, hogy a nem pénzügyi szerződő felek tőzsdén kívüli ügyleteket használnak a kereskedelmi tevékenységeikhez közvetlenül kapcsolódó kereskedelmi kockázat fedezésére. Következésképpen annak meghatározása során, hogy egy nem pénzügyi szerződő fél az elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozzon-e, figyelembe kell venni a tőzsdén kívüli származtatott eszközök alkalmazásának célját, valamint az adott nem pénzügyi szerződő fél kitettséget ezen eszközökben. Az elszámolási értékhatár megállapítása során az ESMA valamennyi érintett hatósággal (például az árupiacokért felelős szabályozókkal) konzultál annak biztosítása érdekében, hogy az adott szektor sajátosságait teljes mértékben figyelembe tudja venni. Ezenfelül a Bizottság 2013. december 31-ig értékeli a különböző szektorokban (beleértve az energiaszektor is) a nem pénzügyi cégek tőzsdén kívüli származtatott ügyleteinek rendszerszintű jelentőségét.
- (17) A valamely alap által kötött ügylet attól függetlenül a rendelet hatálya alá tartozik, hogy az alapot alapkezelő kezeli-e vagy sem.
- (18) A központi bankokat és a hasonló funkciókat betöltő más nemzeti szerveket, az államadósság kezelésével megbízott vagy abban részt vevő állami szerveket, valamint a 2006/48/EK irányelv²⁶ VI. melléklete 1. részének 4.2. szakaszában felsorolt multilaterális fejlesztési bankokat az adott esetben szükséges piacstabilizációs beavatkozási hatáskörük korlátozásának elkerülése érdekében ki kell zárni e rendelet hatálya alól.
- (19) Mivel nem minden, az elszámolási kötelezettség tárgyát képező piaci szereplő válhat a központi szerződő felek klíringtagjává, lehetőséget kell biztosítani számukra a központi szerződő felekhez ügyfélként való hozzáférésre.
- (20) Az elszámolási kötelezettség és az e kötelezettség céljára használható központi szerződő felek meghatározását szolgáló eljárás bevezetése a tőzsdén kívüli származékos piacon folyó verseny nem szándékolt torzításához vezethet. Például valamely központi szerződő fél megtagadhatja a bizonyos kereskedési helyszíneken lebonyolított ügyletek elszámolását, mert az adott központi szerződő fél tulajdonosa egy versenytárs kereskedési helyszín. Az ilyen diszkriminatív gyakorlatok elkerülése érdekében a központi szerződő feleknek el kell fogadniuk a különböző helyszíneken végrehajtott ügyletek elszámolását, amennyiben azok a helyszínek megfelelnek a központi szerződő fél által előírt működési és technikai követelményeknek. Általánosságban véve a Bizottságnak továbbra is szorosan figyelemmel kell kísérnie a tőzsdén kívüli származékos piacok alakulását, és szükség esetén be kell avatkozzon, hogy megelőzze a verseny ilyen torzulását a belső piacon.

²⁴ HL L 302., 2009.11.17., 32. o.

²⁵ HL L 235., 2003.9.23., 10. o.

²⁶ HL L 177., 2006.6.30., 1. o.

- (21) A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolási kötelezettség alá sorolandó kategóriáinak az értékhatároknak és a rendszerszintű jelentőséggel bíró nem pénzügyi szerződő feleknek a meghatározásához megbízható adatokra van szükség. Ezért szabályozási célból fontos uniós szinten egységes adatbejelentési kötelezettséget kidolgozni a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre.
- (22) Fontos, hogy a piaci résztvevők az általuk kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek valamennyi részletét jelentsék a kereskedési adattáraknak. Ennek eredményeképpen központilag tárolják a tőzsdén kívüli származékos piacokkal együtt járó kockázatokra vonatkozó információt, amely így könnyen hozzáférhető az ESMA, az érintett illetékes hatóságok, valamint a KBER érintett központi bankjai számára.
- (23) Annak érdekében, hogy lehetővé váljon a piac teljes körű áttekintése, mind az elszámolt, mind az el nem számolt ügyleteket jelenteni kell a kereskedési adattárak felé.
- (24) Az a kötelezettség, miszerint az egyes ügyletek minden változását, illetve megszüntetését be kell jelenteni, vonatkozik egyrészt az adott ügylet eredeti szerződő feleire, másrészt minden egyéb, az eredeti szerződő felek nevében jelentést tevő jogalanyra. A kereskedési adattár felé valamely szerződő fél nevében és e rendelettel összhangban egy ügylet valamennyi részletét bejelentő másik szerződő fél vagy annak alkalmazottai nem sérthetik meg a közzétételi korlátozásokat.
- (25) Az elszámolási és jelentéstételi kötelezettségek vonatkozásában hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókra van szükség. A tagállamok e szankciókat oly módon hajtják végre, amely nem csökkenti az említett szabályok hatékonyságát.
- (26) A központi szerződő felek engedélyezésének feltétele az induló tőke minimumösszegének megléte. A központi szerződő fél tőkéje, a felhalmozott eredménnyel és a tartalékokkal együtt folyamatosan arányban kell álljon az adott központi szerződő fél méretével és tevékenységével annak biztosítása érdekében, hogy kellően feltőkésített legyen a működési és a fennmaradó kockázatokkal szemben, valamint hogy szükség esetén képes legyen tevékenységeinek rendezett felszámolására vagy szerkezetátalakítására.
- (27) Mivel e rendelet szabályozási célból bevezeti a központi szerződő felek bevonásával történő elszámolás jogi kötelezettségét, elengedhetetlen annak biztosítása, hogy e központi szerződő felek biztonságosak, stabilak legyenek és folyamatosan megfeleljenek az e rendelet által felállított szigorú szervezeti, üzletviteli és prudenciális követelményeknek. Az egységes alkalmazás biztosítása érdekében e követelmények minden, a központi szerződő felek által kezelt pénzügyi eszköz elszámolására alkalmazandók.
- (28) Ezért szabályozási és harmonizációs célból szükséges annak biztosítása, hogy a pénzügyi szerződő felek csak olyan központi szerződő felet vesznek igénybe, amely megfelel az e rendeletben rögzített követelményeknek.
- (29) A központi szerződő felek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közvetlen szabályok a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolására vonatkozó követelmény szükséges folyamányai. Helyénvaló, hogy a központi szerződő felek engedélyezésének és felügyeletének valamennyi aspektusáért (beleértve annak ellenőrzését is, hogy a kérelmező központi szerződő fél megfelel az e rendeletben, valamint a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről szóló, 1998. május 19-i 98/26/EK európai parlamenti és tanácsi

irányelvben²⁷ foglaltaknak) az illetékes nemzeti hatóságok maradjanak felelősek, tekintve, hogy továbbra is ők helyezkednek el a legkedvezőbben annak vizsgálatához, hogy a központi szerződő felek hogyan működnek a mindennapokban, továbbá a rendszeres felülvizsgálatok elvégzéséhez és szükség esetén a megfelelő intézkedések meghozatalához.

- (30) Ha egy központi szerződő fél a fizetéseképtelenséget kockáztatja, a fiskális felelősség elsősorban azt a tagállamot terhelheti, ahol a székhelye van. Ebből következik, hogy az adott központi szerződő fél engedélyezését és felügyeletét az érintett tagállam érintett illetékes hatóságának kell elvégeznie. Mivel azonban előfordulhat, hogy valamely központi szerződő fél klíringtagjai más tagállamban rendelkeznek székhellyel, és ők azok, akiket a központi szerződő fél nemteljesítése elsőként érint, elengedhetetlen, hogy valamennyi érintett illetékes hatóság részt vegyen az engedélyezési és felügyeleti eljárásban, valamint hogy megfelelő együttműködési mechanizmusokat, köztük testületeket hozzanak létre. Ezáltal elkerülhetővé válnak a különböző nemzeti intézkedések és gyakorlatok, valamint a belső piac elé állított akadályok. E rendelet következetes és helyes alkalmazásának biztosítása érdekében az ESMA minden egyes testületben részt vesz.
- (31) Meg kell erősíteni az illetékes hatóságok közötti információcserére vonatkozó rendelkezéseket, valamint a közöttük fennálló segítségnyújtási és együttműködési kötelezettségeket. A határon átnyúló tevékenység növekedése miatt az illetékes hatóságoknak e rendelet hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében meg kell adniuk egymásnak a feladataik ellátásához szükséges megfelelő információkat, beleértve azon helyzeteket is, amikor a vélt vagy tényleges jogsértések két vagy több tagállam hatóságait érintik. Az információcsere szigorú szakmai titoktartást követel meg. Tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek széles körű hatására, szükséges, hogy más érintett hatóságok, például az adóhatóságok vagy az energiaipari szabályozók hozzáférjenek a funkcióik betöltéséhez szükséges információkhoz.
- (32) Tekintettel a pénzügyi piacok globális jellegére, az ESMA közvetlenül felelős a harmadik országban székhellyel rendelkező központi szerződő felek elismeréséért, és így annak lehetővé tételéért számukra, hogy az Unión belül elszámolási szolgáltatásokat nyújtsanak – feltéve, hogy a Bizottság az uniós jogi és felügyeleti kerettel egyenértékűként ismerte el az adott harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszerét, és bizonyos feltételek teljesülnek. Ezzel összefüggésben a világszerte egyenlő versenyfeltételek és a pénzügyi stabilitás biztosítása szempontjából különösen nagy jelentőséggel bírnak majd az Unió főbb nemzetközi partnereivel kötött megállapodások.
- (33) A központi szerződő feleknek tulajdonosi szerkezetüktől függetlenül stabil irányítási rendszerrel, jó hírnevű felsővezetéssel és független igazgatósági tagokkal kell rendelkezniük. A központi szerződő felek különböző irányítási rendszere és tulajdonosi szerkezetük azonban befolyásolhatja bizonyos termékek elszámolására való képességüket vagy készségüket. Ezért helyénvaló, hogy a független igazgatósági tagok és a központi szerződő fél által létrehozandó kockázatkezelési bizottság rendezzen minden lehetséges összeférhetetlenséget a központi szerződő félben belül. Biztosítani kell a klíringtagok és az ügyfelek megfelelő képviselését, mivel hatással lehetnek rájuk a központi szerződő fél által hozott döntések.

²⁷ HL L 166., 1998.6.11., 45. o.

- (34) A központi szerződő felek kiszervezhetik a kockázatkezelési funkciójuktól eltérő funkciókat, de kizárólag akkor, ha a kiszervezett funkciók nem befolyásolják a központi szerződő fél rendes működését és kockázatkezelési képességét.
- (35) Ezért a központi szerződő fél részvételi követelményeinek átláthatónak, arányosnak és megkülönböztetésmentesnek kell lenniük, és lehetővé kell tenniük a távoli hozzáférést, amennyiben ez nem teszi ki a központi szerződő felet további kockázatnak.
- (36) A tőzsdén kívüli származtatott ügyleteik elszámolását központi szerződő feleken keresztül végző klíringtagok ügyfeleinek magas fokú védelmet kell biztosítani. A védelem tényleges szintje az elkülönítés ügyfelek által választott szintjétől függ. A közvetítőknél el kell különíteniük eszközeiket ügyfelek eszközeitől. Ezért a központi szerződő feleknek naprakész és könnyen azonosítható nyilvántartást kell vezetniük.
- (37) A központi szerződő félnek szilárd kockázatkezelési keretre van szüksége a hitelkockázatok, a likviditási kockázatok, a működési és egyéb kockázatok kezelésére, ideértve a kölcsönös függések eredményeként általa viselt vagy általa más jogalanyok számára jelentett kockázatokat. A központi szerződő feleknek megfelelő eljárásokkal és mechanizmusokkal kell rendelkezniük valamely klíringtagjuk nemteljesítésének kezelésére. Az ilyen csőd továbbterjedési kockázatának minimalizálása érdekében a központi szerződő feleknek szigorú részvételi követelményekkel kell rendelkezniük, megfelelő alapletétet kell beszerezniük, a potenciális veszteségek fedezésére pedig nemteljesítési alapot és más pénzügyi forrásokat kell fenntartaniuk.
- (38) A pótlólagos letét bekérése és a biztosítékokból történő levonások (haircut) prociklikus hatást okozhatnak. Ezért a központi szerződő felek és az illetékes hatóságok a központi szerződő felek által elfogadott kockázatkezelési gyakorlatban esetlegesen előforduló prociklikus hatások megelőzése és ellenőrzése érdekében intézkedéseket fogadnak el, amennyiben ez nem befolyásolja negatívan a központi szerződő felek stabilitását és pénzügyi biztonságát.
- (39) A kitettségek kezelése az elszámolási eljárás nélkülözhetetlen része. Az elszámolási szolgáltatások nyújtásához általánosságban biztosítani kell az érintett árazási forrásokhoz való hozzáférést, valamint azok használatát. Ezek az árazási források magukban kell foglalják, de nem korlátozódhatnak azokra a forrásokra, amelyek a származtatott vagy más pénzügyi eszközökhöz referenciaként használt indexekhez kapcsolódnak.
- (40) A letétek a központi szerződő felek elsődleges védelmi vonalát alkotják. Bár a központi szerződő feleknek biztonságos és prudens módon kell befektetniük a kapott letéteket, külön erőfeszítéseket kell tenniük a letétek megfelelő védelmének biztosítására, hogy garantálni tudják: a letéteket időben visszajuttatják a csődöt elkerülő klíringtagokhoz, vagy a letéteket gyűjtő központi szerződő fél csődje esetén egy interoperábilis központi szerződő félhez.
- (41) A klíring és elszámolás európai magatartási kódexe²⁸ (2006. november 7.) önkéntes keretet hozott létre a központi szerződő felek és a kereskedési adattárak közötti kapcsolatok kialakítására. A kereskedés utáni szektor azonban az országhatárok mentén továbbra is széttagozott, költségesebbé téve a határokon átnyúló kereskedést és hátráltatva a harmonizációt. Ezért szükséges rögzíteni a központi szerződő felek közötti interoperabilitási

²⁸

http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/docs/code/code_en.pdf

megállapodások létrehozásának feltételeit, amennyiben azok nem teszik ki az érintett központi szerződő felet olyan kockázatnak, amelynek kezelése nem megfelelő.

- (42) Az interoperabilitási megállapodások a kereskedés utáni uniós piac nagyobb fokú integrációjának fontos eszközét alkotják, ezért gondoskodni kell szabályozásukról. Ezek a megállapodások ugyanakkor további kockázatnak tehetik ki a központi szerződő feleket. Tekintettel a tőzsdén kívüli származékos ügyletek elszámolását végző központi szerződő felek közötti interoperabilitási megállapodások összetettségére, jelenleg helyénvaló az interoperabilitási megállapodások hatályát a rövid lejáratú értékpapírokra korlátozni. Mindazonáltal az ESMA 2014. szeptember 30-ig jelentést terjeszt a Bizottság elé arról, helyénvaló lenne-e a megállapodások hatályának kiterjesztése más pénzügyi eszközökre.
- (43) A kereskedési adattárak szabályozási céllal olyan adatokat gyűjtenek, amelyek valamennyi tagállam hatóságai számára relevánsak. Tekintettel arra, hogy a kereskedési adattárak felügyeletéhez nem kapcsolódik adóügyi felelősség, valamint hogy szerte a tagállamokban számos hatóságnak lesz szüksége hozzáférésre a kereskedési adattárak által tárolt adatokhoz, az ESMA felelősségi körébe tartozik a kereskedési adattárak nyilvántartásba vétele, onnan való törlése és az adattárak felügyelete.
- (44) Tekintve, hogy a szabályozó hatóságok, a központi szerződő felek és más piaci résztvevők is a kereskedési adattárak által kezelt adatokra támaszkodnak, szükséges biztosítani, hogy ezekre a kereskedési adattárakra szigorú nyilvántartási és adatkezelési követelmények vonatkozzanak.
- (45) Ahhoz, hogy a piaci résztvevők megalapozott döntést hozhassanak, szükség van a központi szerződő felek és a kereskedési adattárak által nyújtott szolgáltatások árainak és a kapcsolódó díjaknak az átláthatóságára.
- (46) Lehetővé kell tenni az ESMA számára, hogy javaslatot tegyen a Bizottságnak kényszerítő bírságok kiszabására. A kényszerítő bírságok alkalmazásának célja, hogy megszűnjenek az ESMA által megállapított jogsértések, hogy sor kerüljön az ESMA által kért információk hiánytalan és pontos szolgáltatására, és hogy a kereskedési adattárak és más személyek alávéssék magukat a vizsgálatoknak. Ezenkívül az elrettentés érdekében és azért, hogy a kereskedési adattárakat a rendelet betartására kényszerítse, lehetővé kell tenni, hogy a rendelet meghatározott rendelkezéseinek szándékos vagy gondatlan megszegése esetén a Bizottság az ESMA kérésére pénzbírságot szabjon ki. A pénzbírságnak visszatartó erejűnek, továbbá a kötelezettségszegés jellegéhez, súlyosságához és időtartamához, valamint az érintett kereskedési adattár gazdasági jelentőségéhez mérten arányosnak kell lennie.
- (47) A kereskedési adattárak hatékony felügyelete érdekében az ESMA számára lehetővé kell tenni nyomozások és helyszíni vizsgálatok folytatását.
- (48) Lényeges, hogy a tagállamok és az ESMA a személyes adatok feldolgozása során a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel²⁹ összhangban védjék a természetes személyeknek a magánélet tiszteltben tartásához való jogát.

²⁹

HL L 281., 1995.1.23., 31. o.

- (49) Fontos biztosítani a központi szerződő felekre és a kereskedési adattárakra vonatkozó követelmények nemzetközi konvergenciáját. E rendelet a CPSS-IOSCO³⁰ és a KBER-CESR³¹ által kidolgozott ajánlásokat követi és olyan uniós keretet hoz létre, amelyben a központi szerződő felek biztonságosan működhetnek. Az ESMA a szabályozástechnikai standardok kidolgozása során figyelembe veszi e fejleményeket, valamint az e rendeletben említett iránymutatásokat és ajánlásokat.
- (50) A Bizottságot a Szerződés 290. cikkével összhangban fel kell hatalmazni a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására az ESMA értesítésébe és a nyilvántartásba foglalandó adatok, valamint az ESMA által a következőkre vonatkozó döntés meghozatalának feltételei tekintetében: alkalmasság az elszámolási kötelezettségre, tájékoztatási és elszámolási értékhatárok, az ügyletek megkötése és jóváhagyása közötti maximális időtartam, likviditás, az irányítási szabályok minimális tartalma, a nyilvántartás részletei, az üzletmenet-folytonossági terv és a garantált szolgáltatás minimális tartalma, a letételre vonatkozó követelmények százaléka és időhorizontja, rendkívüli piaci körülmények, nagy mértékben likvid biztosítékok és levonások a biztosítékokból, nagy mértékben likvid pénzügyi eszközök és a koncentráció korlátai, az ellenőrzések végrehajtásának részletei, a kereskedési adattárak ESMA-nál való nyilvántartásba vételre jelentkezésének részletei, pénzbírságok, valamint a kereskedési adattárak által rendelkezésre bocsátandó információk részletei, az e rendeletben említettekkel összhangban. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok meghatározása során a Bizottság az érintett európai felügyeleti hatóságok (ESMA, EBA, EIOPA) szakértelmére támaszkodik. Tekintettel az ESMA értékpapírokat és értékpapír-piacokat érintő kérdések terén meglévő szakértelmére, az ESMA-nak központi szerepet kell játszania a Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok kidolgozása során történő tanácsadásban. Szükség esetén azonban az ESMA konzultál a másik két európai felügyeleti hatósággal.
- (51) Az EUMSZ. 291. cikke értelmében a Bizottság végrehajtási hatáskörének gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletben előre meg kell határozni. Ezen új rendelet elfogadásáig továbbra is a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat alkalmazandó, kivéve az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárást, amely nem alkalmazandó.
- (52) Mivel e rendelet célkitűzései – nevezetesen egységes követelmények megállapítása a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében, és ugyancsak egységes követelmények megállapítása a központi szerződő felek és a kereskedési adattárak tevékenységének végzése tekintetében – tagállami szinten nem valósíthatók meg kielégítően, és ezért az intézkedés nagyságrendjéből adódóan jobban megvalósíthatók uniós szinten, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban a rendelet nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
- (53) Tekintettel az interoperábilis rendszerekre vonatkozó szabályokra, helyénvalónak tűnt a 98/26/EK irányelv módosítása a biztosítékot nyújtó rendszerüzemeltető jogainak a

³⁰ A tizek központi bankjainak Fizetési és Elszámolási Rendszerek Bizottsága (CPSS), valamint az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezetének (IOSCO) technikai bizottsága.

³¹ A Központi Bankok Európai Rendszere és az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottsága.

kedvezményezett rendszerüzemeltető ellen indított fizetési képtelenségi eljárás esetén történő védelme érdekében.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. cím

Tárgy, hatály és fogalom meghatározások

1. cikk

Tárgy és hatály

1. Ez a rendelet egységes követelményeket határoz meg a 2004/39/EK irányelv I. melléklete C. szakaszának (4)–(10) pontjában meghatározott azon származtatott ügyletek vonatkozásában, amelyeknek kereskedelme a tőzsdén kívül folyik, valamint egységes követelményeket rögzít a központi szerződő felek és a kereskedési adattárak tevékenységének folytatására vonatkozóan.
2. Ez a rendelet a központi szerződő felekre, a pénzügyi szerződő felekre és a kereskedési adattárakra alkalmazandó. A rendelet alkalmazandó a nem pénzügyi szerződő felekre, amennyiben azt előírja.
3. Az V. cím csak a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdése 18. pontjának a) és b) alpontjában meghatározott átruházható értékpapírokra, valamint az ugyanezen cikk 19. pontjában meghatározott pénzügyi eszközökre alkalmazandó.
4. Ez a rendelet nem alkalmazandó a következőkre:
 - a) a Központi Bankok Európai Rendszerének tagjai, a hasonló feladatokat ellátó más nemzeti szervek, valamint az olyan állami intézmények, amelyek tevékenysége az államadósság kezelése vagy az abban való részvétel;
 - b) a 2006/48/EK irányelv VI. melléklete 1. részének 4.2. szakaszában felsorolt multilaterális fejlesztési bankok.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- (1) „központi szerződő fél”: olyan jogalany, amely jogilag helyettesíti az egy vagy több pénzügyi piacon kötött szerződésekben érintett ügyfeleket, miszerint vevőként lép fel valamennyi eladóval szemben, illetve eladóként valamennyi vevővel szemben, és amely egy elszámolási rendszer működtetéséért felelős;
- (2) „kereskedési adattár”: olyan jogalany, amely központilag összegyűjti és kezeli a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek adatait;

- (3) „elszámolás”: a teljesítési pozíciók meghatározásának folyamata, ideértve a nettó pozíciók kiszámítását, valamint annak ellenőrzési folyamatát, hogy a valamely ügyletből fakadó kockázat fedezésére rendelkezésre állnak-e pénzügyi eszközök, készpénz vagy mindkettő;
- (4) „derivatívakategória”: a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek olyan csoportja, amelyek közös lényeges jellemzőkkel rendelkeznek;
- (5) „tőzsdén kívüli (OTC, over the counter) származtatott ügyletek”: olyan származtatott ügyletek, amelyeknek végrehajtására nem a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 14. pontjában meghatározott szabályozott piacon kerül sor;
- (6) „pénzügyi szerződő fél”: a 2004/39/EK irányelvben meghatározott befektetési vállalkozások, a 2006/48/EK irányelvben meghatározott hitelintézetek, a 73/239/EGK irányelvben meghatározott biztosítási vállalkozások, a 2002/83/EK irányelvben meghatározott, életbiztosítással foglalkozó biztosítók, a 2005/68/EK irányelvben meghatározott viszontbiztosítók, a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott, átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások (ÁÉKBV), a 2003/41/EK irányelvben meghatározott, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltatató intézmények, valamint a 2010/.../EU irányelvben meghatározott alternatívbefektetésialap-kezelők;
- (7) „nem pénzügyi szerződő fél”: a (6) pontban említett jogalanyoktól eltérő, az Unióban székhellyel rendelkező vállalkozás;
- (8) „partner-hitelkockázat”: annak a kockázata, hogy egy adott ügylet partnere nem teljesít az ügylet pénzáramlásainak végső lezárása előtt;
- (9) „interoperabilitási megállapodás”: két vagy több központi szerződő fél közötti olyan megállapodás, amely az ügyletek rendszereken átnyúló végrehajtását foglalja magában;
- (10) „illetékes hatóság”: a minden egyes tagállam által a 18. cikkel összhangban kijelölt hatóság;
- (11) „klíringtag”: a központi szerződő félben részt vevő vállalkozás, amely az e részvételből eredő pénzügyi kötelezettségek teljesítéséért felelős;
- (12) „ügylél”: valamely klíringtaggal olyan szerződéses kapcsolatban álló vállalkozás, amely kapcsolat lehetővé teszi a vállalkozás számára ügyleteinek az adott központi szerződő fél bevonásával történő elszámolását;
- (13) „befolyásoló részesedés”: központi szerződő félben vagy kereskedési adattárban fennálló bármely olyan közvetlen vagy közvetett részesedés, amely a tőke vagy a szavazati jogok legalább 10%-át képviseli a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról szóló, 2004. december 15-i 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³² 9. és 10. cikkében meghatározottak szerint, figyelembe véve az említett irányelv 12. cikke (4) és (5) bekezdésében meghatározott, a szavazati jogok összesítésére vonatkozó feltételeket, vagy amely lehetővé teszi jelentős befolyás gyakorlását azon központi szerződő fél vagy kereskedési adattár irányítása felett, amelyben a részesedés fennáll;

³²

HL L 390., 2004.12.31., 38. o.

- (14) „anyavállalat”: a 83/349/EGK tanácsi irányelv 1. és 2. cikke szerinti anyavállalat;
- (15) „leányvállalat”: a 83/349/EGK irányelv 1. és 2. cikke szerinti leányvállalat, ideértve a végső anyavállalat leányvállalatának bármely leányvállalatát is;
- (16) „ellenőrzés”: a 83/349/EGK irányelv 1. cikkében meghatározott ellenőrzés;
- (17) „szoros kapcsolatok”: olyan helyzet, amelyben két vagy több természetes vagy jogi személy kapcsolódik össze, aminek módja:
- a) részesedés, amely valamely vállalkozás szavazati jogai vagy tőkéje 20 %-ának vagy ennél nagyobb részének közvetlen vagy ellenőrzés útján történő tulajdonlása;
 - b) ellenőrzés, amely az anyavállalat és a leányvállalat közötti kapcsolat a 83/349/EGK irányelv 1. cikke (1) és (2) bekezdésében említett minden esetben, vagy hasonló kapcsolat bármely természetes vagy jogi személy és valamely vállalkozás között, a leányvállalat leányvállalatát is azon anyavállalat leányvállalatának tekintve, amely e vállalkozások élén áll.
- Úgyszintén az ilyen személyek közötti szoros kapcsolatnak kell tekinteni azt a helyzetet, amelyben két vagy több természetes vagy jogi személy ellenőrzési kapcsolat révén tartósan kapcsolódik ugyanazon személyhez.
- (18) „tőke”: a bankok és más pénzügyi intézmények éves beszámolójáról és konszolidált éves beszámolójáról szóló, 1986. december 8-i 86/635/EGK irányelv³³ 22. cikke szerinti tőke, amennyiben azt befizették, hozzáadva a kapcsolódó névértéken felüli befizetéseket, ha rendes működés közben képes a veszteségek teljes elvonására, csőd vagy felszámolás esetén pedig az összes többi követelés után következik a rangsorban;
- (19) „tartalékok” a Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK tanácsi rendelet³⁴ 9. cikke szerinti tartalékok, valamint a végső eredmény felhasználásának következtében áthozott eredménytartalék;
- (20) „igazgatóság”: a nemzeti társasági joggal összhangban az igazgatótanács, a felügyelőbizottság, vagy mindkettő;
- (21) „független igazgatósági tag”: az igazgatóság olyan tagja, amelynek nincsen a központi szerződő féllel, annak többségi részvényesével vagy részvényeseivel, vezetésével, vagy klíringtagjaival vagy azok vezetésével összeférhetlenséget eredményező üzleti, családi vagy más kapcsolata;
- (22) „felsővezetés”: a központi szerződő fél üzleti tevékenységét ténylegesen irányító személy vagy személyek, valamint az igazgatóság ügyvezető tagja vagy tagjai.

³³ HL L 372., 1986. 12. 31., 1. o.

³⁴ HL L 222., 1978. 8. 14., 11. o.

II. cím

A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolása, az azokkal kapcsolatos jelentéstétel és kockázatcsökkentés

3. cikk

Elszámolási kötelezettség

1. A pénzügyi szerződő fél valamennyi, más pénzügyi szerződő féllel kötött és a 4. cikk értelmében központi elszámolásra alkalmas tőzsdén kívüli származtatott ügyletet a 4. cikk (4) bekezdésében említett jegyzékben felsorolt központi szerződő felek bevonásával számol el.

Ez az elszámolási kötelezettség alkalmazandó azon pénzügyi szerződő felekre és a 7. cikk (2) bekezdésében említett azon nem pénzügyi szerződő felekre, amelyek harmadik országok jogalányaival kötnek központi elszámolásra alkalmas tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket.
2. Az (1) bekezdésben említett elszámolási kötelezettség teljesítése céljából a pénzügyi szerződő felek és a 7. cikk (2) bekezdésében említett nem pénzügyi szerződő felek klíringtaggá vagy ügyféllé válnak.

4. cikk

Az elszámolási kötelezettség alkalmazhatósága

1. Amennyiben az illetékes hatóság a 10. vagy 11. cikk értelmében engedélyezte valamely központi szerződő fél részére egy adott derivatívakategória elszámolását, haladéktalanul értesíti az ESMA-t a felhatalmazásról és felkéri, hogy hozzon határozatot a 3. cikkben említett elszámolási kötelezettség adott derivatívakategóriára való alkalmazhatóságáról.
2. Az ESMA az (1) bekezdésben említett értesítés és felkérés kézhezvételét követően hat hónapon belül határozatot hoz, amelynek címzettje az őt felkérő illetékes hatóság, és amely megállapítja a következőket:
 - a) alkalmas-e az adott derivatívakategória a 3. cikk értelmében vett elszámolási kötelezettség teljesítésére;
 - b) azt az időpontot, amelytől kezdve az elszámolási kötelezettség hatályos.
3. Az ESMA a következőkre alapozza döntését:
 - a) a pénzügyi rendszerben rejlő rendszerszintű kockázat csökkentése;
 - b) az ügyletek likviditása;
 - c) az árazási információk hozzáférhetősége;
 - d) a központi szerződő fél azon képessége, hogy kezelje az ügyletek volumenét;
 - e) a központi szerződő fél által az ügyfelek részére biztosított védelem szintje.

A döntés meghozatala előtt az ESMA nyilvános konzultációt szervez és szükség esetén konzultál a harmadik országok illetékes hatóságaival.

4. Az ESMA a (2) bekezdés szerinti minden döntést haladéktalanul közzétesz egy jegyzékben. A jegyzék tartalmazza a központi elszámolásra alkalmas derivatívakategóriákat, valamint az elszámolásukra felhatalmazott központi szerződő feleket. Az ESMA rendszeresen frissíti ezt a jegyzéket.

Az ESMA rendszeresen felülvizsgálja és szükség esetén módosítja döntéseit.

5. Az ESMA saját kezdeményezésre és az Európai Rendszerkockázati Testülettel (ESRB) konzultálva azonosítja és a Bizottság felé jelzi azon derivatívakategóriákat, amelyeket bele kellene foglalni jegyzékébe, de amelyek elszámolására még egyik központi szerződő fél sem kapott engedélyt.
6. A Bizottság felhatalmazást kap a következőket meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására:
 - a) az (1) bekezdésben említett értesítésbe belefoglalandó adatok;
 - b) a (3) bekezdésben említett feltételek;
 - c) a (4) bekezdésben említett jegyzékbe belefoglalandó adatok.

A (4) bekezdésben említett jegyzék részleteinek legalább pontosan és egyértelműen azonosítaniuk kell az elszámolási kötelezettség tárgyát képező derivatívakategóriát.

Az első albekezdésben említett szabályozási standardokat a(z) .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozási standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

5. cikk

A központi szerződő félhez való hozzáférés

Az a központi szerződő fél, amely számára engedélyezték az arra alkalmas, tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolását, ezen ügyletek elszámolását megkülönböztetésmentesen, a végrehajtás helyszínétől függetlenül elvégzi.

6. cikk

Jelentéstételi kötelezettség

1. A pénzügyi szerződő felek minden általuk megkötött tőzsdén kívüli származtatott ügylet részleteit, módosítását és megszűnését jelentik valamely, az 51. cikkel összhangban nyilvántartásba vett kereskedési adattárnak. Ezen információkat legkésőbb az ügylet végrehajtását, elszámolását vagy módosítását követő munkanapon kell jelenteni.

Az eredeti szerződő felek nevében más jogalanyok is jelenthetik az (1) bekezdésben említett módosításokat vagy az ügylet megszűnését, amennyiben az ügylet minden részlete kettőződés nélkül kerül jelentésre.

2. Amennyiben valamely kereskedési adattár nem képes nyilvántartásba venni egy tőzsdén kívüli származtatott ügylet részleteit, a pénzügyi szerződő felek ezen ügyletekben meglévő pozíciójuk részleteit a 2004/39/EK irányelv 48. cikkével összhangban kijelölt illetékes hatóságnak jelentik.

Az illetékes hatóságnak jelentendő adatok megegyeznek legalább azokkal az információkkal, amelyeket a kereskedési adattárnak jelentettek volna.

3. A jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szerződő fél a tőzsdén kívüli származtatott ügylet részleteinek jelentését átruházhatja a másik szerződő félre.

Az a szerződő fél, amely a másik szerződő fél nevében jelenti egy ügylet valamennyi részletét egy kereskedési adattárnak, nem sérti meg az ügylet, illetve törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezés által előírt, információközlésre vonatkozó korlátozást.

A közzététel semmiféle felelősséget nem ró a jelentéstevő jogalanyra, annak igazgatóira vagy munkavállalóira.

4. A Bizottság felhatalmazást kap az (1) és (2) bekezdésben említett jelentések részleteinek és típusának meghatározására a származtatott ügyletek különböző kategóriái esetében.

A jelentések legalább az alábbiakat tartalmazzák:

- a) az ügyletben részt vevő felek, és – amennyiben ezektől eltér – az ügyletből származó jogok és kötelezettségek kedvezményezettjének megfelelő azonosítása;
- b) az ügylet főbb jellemzői, ideértve a típust, az alapul szolgáló eszközt, a lejáratot és a névleges értéket.

Az első albekezdésben említett szabályozási standardokat a(z) .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d. cikkével] összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

5. Az (1) és (2) bekezdés egységes alkalmazási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap az (1) és (2) bekezdésben említett jelentéstételek módjának és gyakoriságának meghatározására a származtatott ügyletek különböző kategóriái esetében. Az első albekezdésben említett végrehajtási standardokat a(z) .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7e. cikkével] összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett végrehajtástechnikai standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

7. cikk
Nem pénzügyi szerződő felek

1. Amennyiben valamely nem pénzügyi szerződő fél a (3) bekezdés a) pontja alapján meghatározandó tájékoztatási értékhatárt meghaladó pozícióra tesz szert a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek terén, értesíti erről a 2004/39/EK irányelv 48. cikkével összhangban kijelölt illetékes hatóságot, és megindokolja e pozíciók megszerzését.

E nem pénzügyi szerződő felekre alkalmazandó a 6. cikk (1) bekezdésében rögzített jelentéstételi kötelezettség.

2. Amennyiben valamely nem pénzügyi szerződő fél a (3) bekezdés b) pontja alapján meghatározandó elszámolási értékhatárt meghaladó pozícióra tesz szert a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek terén, valamennyi központi elszámolásra alkalmas tőzsdén kívüli származtatott ügylete tekintetében a 3. cikkben rögzített elszámolási kötelezettség hatálya alá kerül.

A 2004/39/EK irányelv 48. cikkével összhangban kijelölt illetékes hatóság biztosítja az első albekezdésben foglalt kötelezettség teljesülését.

3. A Bizottság felhatalmazást kap a következőket meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására:
 - a) a tájékoztatási értékhatár;
 - b) az elszámolási értékhatár.

Ezen értékhatárokat a szerződő fél nettó pozícióinak és kitettségeinek derivatívakategóriánkénti összege által betöltött rendszerszintű relevancia figyelembevételével határozzák meg.

Az első albekezdésben említett szabályozási standardokat a(z) .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az Európai Rendszerkockázati Testülettel (ESRB) és más érintett hatóságokkal konzultálva legkésőbb 2012. június 30-ig a Bizottság elé terjeszti e szabályozási standardok tervezetét.

4. A (2) bekezdésben említett pozíciók kiszámítása során figyelmen kívül kell hagyni a nem pénzügyi szerződő felek által kötött azon tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket, amelyek objektíven mérhető módon közvetlenül kapcsolódnak az adott szerződő fél kereskedelmi tevékenységéhez.
5. A Bizottság az ESMA-val, az ESRB-vel és más érintett hatóságokkal konzultálva rendszeres időközönként felülvizsgálja és szükség esetén módosítja a (3) bekezdésben meghatározott értékhatárokat.

Kockázatsökkentési technikák a nem központi szerződő felek bevonásával elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek esetében

1. Azon pénzügyi szerződő felek, valamint a 7. cikk (2) bekezdésében említett azon nem pénzügyi szerződő felek, amelyek központi szerződő felek bevonása nélkül elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket kötnek, biztosítják a működési és hitelkockázat mérésére, ellenőrzésére és csökkentésére szolgáló megfelelő eljárások és megállapodások meglétét; ezek legalább a következőket foglalják magukban:
 - a) amennyiben lehetséges, a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek feltételeinek időben történő megerősítését biztosító elektronikus eszközök;
 - b) megalapozott, ellenálló és auditálható eljárások a portfóliók összeegyeztetésére, a kapcsolódó kockázatok kezelésére, a felek közötti viták korai felismerésére és rendezésére, valamint a még nyitott ügyletek értékének ellenőrzésére.

A b) pont alkalmazásában a még nyitott ügyletek értékét naponta, piaci értéken kell meghatározni (marked-to-market), a kockázatkezelési eljárások pedig előírják a biztosítékok időben történő, pontos és megfelelőképpen elkülönített cseréjét, valamint az arányos tőkeellátottságot.

2. A Bizottság felhatalmazást kap a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek megkötése és az (1) bekezdés a) pontjában említett megerősítés közötti maximális időtartamot meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

3. A Bizottság felhatalmazást kap az (1) bekezdés b) pontjának, valamint az (1) bekezdés második albekezdésének való megfeleléshez szükséges megállapodásokat és biztosíték-, valamint tőkeszinteket meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

A szerződő fél jogi természetétől függően az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az EBA-rendelet] [7–7d.] cikkével, a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével, vagy a .../.../EU rendelet [az EIOPA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az EBA, az ESMA és az EIOPA az említett szabályozástechnikai standardok közös tervezetét 2012. június 30-ig közösen benyújtja a Bizottsághoz.

Szankciók

1. A tagállamok megállapítják az e címben foglalt szabályok megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és minden szükséges intézkedést megtesznek azok végrehajtásának biztosítása érdekében. E szankciók legalább közigazgatási bírságokat

magukban foglalnak. A szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

2. A tagállamok biztosítják, hogy a pénzügyi és adott esetben a nem pénzügyi szerződő felek felügyeletéért felelős illetékes hatóságok közzétesznek minden, a 3–8. cikk megsértéséért kiszabott szankciót, kivéve, ha a közzététel komolyan veszélyeztetné a pénzügyi piacokat, vagy aránytalan kárt okozna az érintett feleknek.

A tagállamok az (1) bekezdésben említett szabályokról legkésőbb 2012. június 30-ig tájékoztatják a Bizottságot. Az e szabályokat érintő minden későbbi módosításról haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

3. A Bizottság az ESMA segítségével ellenőrzi az (1) bekezdésben említett közigazgatási szankciók és a 7. cikk (1) és (2) bekezdésében említett értékhatárok hatékony és következetes alkalmazását.

III. cím

A központi szerződő felek engedélyezése és felügyelete

1. fejezet

A központi szerződő felek engedélyezési feltételei és eljárásai

10. cikk

A központi szerződő felek engedélyezése

1. Az Unióban székhellyel és megfelelő likviditáshoz való hozzáféréssel rendelkező jogi személy központi szerződő félnek szolgáltatásnyújtását és tevékenységeinek végzését engedélyeztetnie kell a székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságával.

E likviditás lehet a központi bank likviditásához vagy hitelképes és megbízható kereskedelmi bankok likviditásához való hozzáférés, vagy e kettő kombinációja. A likviditáshoz való hozzáférés lehet a 2006/48/EK irányelv 6. cikkével összhangban megadott engedély vagy más megfelelő megállapodás eredménye.

2. Az engedély az Unió egész területére érvényes.
3. Az engedély meghatározza azon szolgáltatásokat és tevékenységeket, amelyek nyújtására illetve végzésére a központi szerződő fél jogosult, valamint felsorolja az engedély által lefedett pénzügyieszköz-kategóriákat.
4. A központi szerződő fél mindenkor megfelel a kezdeti engedélyezéshez szükséges feltételeknek.

A központi szerződő fél a kezdeti engedélyezés feltételeit érintő minden lényegi változásról indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja az illetékes hatóságot.

5. A Bizottság felhatalmazást kap az (1) bekezdésben említett megfelelő likviditáshoz szükséges kritériumokat meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozási standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az EBA az ESMA-val konzultálva 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét.

11. cikk

A tevékenységek és szolgáltatások körének kiterjesztése

1. A működését a kezdeti engedély által le nem fedett, további szolgáltatásokkal vagy tevékenységekkel kiterjeszteni kívánó központi szerződő fél kiterjesztés iránti kérelmet nyújt be. A központi szerződő fél részére már engedélyezettől eltérő pénznemben vagy jelentősen eltérő kockázati profilú pénzügyi eszközökben kínált elszámolási szolgáltatások a meglévő engedély kiterjesztésének tekintendők.

Az engedély kiterjesztése a 13. cikkben foglalt eljárás szerint történik.

2. Amennyiben a központi szerződő fél a székhelyül szolgáló tagállamtól eltérő tagállamra kívánja kiterjeszteni működését, a székhely szerinti tagállam illetékes hatósága haladéktalanul értesíti e másik tagállam illetékes hatóságát.

12. cikk

Tőkekövetelmények

1. A központi szerződő félnek a 10. cikk szerinti engedélyezéshez legalább 5 millió EUR összegű állandó, rendelkezésre álló és elkülönített induló tőkével kell rendelkeznie.
2. A központi szerződő fél tőkéje, a felhalmozott eredménnyel és a tartalékokkal együtt folyamatosan elegendő annak biztosítására, hogy megfelelő időn belül képes legyen tevékenységeinek rendezett felszámolására vagy szerkezetátalakítására, valamint hogy kellően feltőkésített legyen a működési és reziduális kockázatokkal szemben.
3. A Bizottság felhatalmazást kap a központi szerződő fél (2) bekezdésben említett tőkéjét, felhalmozott eredményét és tartalékait meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozási standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az EBA-val konzultálva 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét.

13. cikk

Engedélynyújtási és -elutasítási eljárás

1. Az illetékes hatóság a 15. cikkben említett kollégium együttes kedvező véleményét és az ESMA véleményét követően, csak abban az esetben engedélyezi a központi szerződő fél működését, ha teljes mértékben meggyőződött róla, hogy a kérelmező központi szerződő fél megfelel az e rendeletben rögzített valamennyi követelménynek és a 98/26/EK irányelv alapján elfogadott követelményeknek.
2. A kérelmező központi szerződő fél minden olyan információt az illetékes hatóság rendelkezésére bocsát, amely ahhoz szükséges, hogy utóbbi meggyőződjön róla: a kérelmező központi szerződő fél a kezdeti engedélyezés időpontjában valamennyi, az e rendeletben rögzített követelmények teljesítéséhez szükséges intézkedést megtett.
3. Az illetékes hatóság a hiánytalan kérelem benyújtásától számított hat hónapon belül írásban tájékoztatja a kérelmező központi szerződő felet az engedély megadásáról vagy annak elutasításáról.

14. cikk

Kollégium

1. A központi szerződő fél székhelye szerinti tagállam illetékes hatósága kollégiumot hoz létre és elnököl a 10., 11., 46. és 48. cikkben említett feladatok végrehajtásának megkönnyítésére.

A kollégium a következő tagokból áll:
 - a) az ESMA;
 - b) a központi szerződő fél székhelye szerinti tagállam illetékes hatósága;
 - c) a központi szerződő fél 40. cikkben említett nemteljesítési alapjához (összesített alapon) legnagyobb mértékben hozzájáruló három tagállamban székhellyel rendelkező klíringtagok felügyeletéért felelős illetékes hatóságok;
 - d) a szabályozott piacok és/vagy a központi szerződő felek által kiszolgált multilaterális kereskedési rendszerek felügyeletéért felelős illetékes hatóságok;
 - e) az azon központi szerződő feleket felügyelő illetékes hatóságok, amelyekkel interoperabilitási megállapodást kötöttek;
 - f) a központi szerződő fél, valamint az elszámolt pénzügyi eszközök legfontosabb pénznemeit kibocsátó központi bankok felügyeletéért felelős hatóság.
2. A kollégium az illetékes hatóságok e rendeletben meghatározott jogkörének sérelme nélkül biztosítja az alábbiakat:
 - a) a 15. cikkben említett együttes vélemény elkészítése;
 - b) a 21. cikk szerinti információcsere, ideértve az információkérést is;

- c) megállapodás a kollégium tagjai közötti önkéntes feladat-megosztásról;
 - d) a központi szerződő fél kockázatelemzésén alapuló, felügyeleti vizsgálati programok meghatározása;
 - e) a felügyelet hatékonyságának növelése a felügyeleti követelmények felesleges duplázódásának megszüntetése révén;
 - f) a felügyeleti gyakorlatok következetes alkalmazása;
 - g) készenléti tervek és eljárások meghatározása a 22. cikkben említett vészhelyzetek esetére.
3. A kollégium létrehozása és működése az annak valamennyi tagja között létrejött írásos megállapodáson alapul.

E megállapodás meghatározza a kollégium működésének gyakorlati módszereit, és meghatározhatja a központi szerződő fél székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságára, vagy a kollégium egy másik tagjára ruházandó feladatokat.

15. cikk

Együttes vélemény

1. A központi szerződő fél székhelye szerinti tagállam illetékes hatósága elvégzi a központi szerződő fél kockázatelemzését és jelentését a kollégium elé terjeszti.
- A kollégium a jelentés kézhezvételétől számított két hónapon belül együttes véleményt alkot róla.
2. Az ESMA – a .../.../EU rendelet [ESMA-rendelet] 11. cikke szerinti vitarendezési jogkörével, valamint az ugyanezen rendelet 16. cikke szerinti általános koordinálási funkciójával összhangban – elősegíti az együttes vélemény elfogadását. Az ESMA nem rendelkezik szavazati joggal a kollégium együttes véleményét illetően.

16. cikk

Az engedély visszavonása

1. Az illetékes hatóság az alábbi esetek bármelyikében visszavonja az engedélyt:
- a) amennyiben a központi szerződő fél 12 hónapos időtartam alatt nem használta az engedélyt, kifejezetten lemond az engedélyről, vagy az előző hat hónapban nem nyújtott szolgáltatást vagy nem végzett tevékenységet;
 - b) amennyiben a központi szerződő fél hamis állításokkal vagy más szabálytalan eszközzel szerezte meg az engedélyt;
 - c) amennyiben a központi szerződő fél már nem felel meg azoknak a feltételeknek, amelyek mellett az engedélyt megadták;

- d) amennyiben a központi szerződő fél súlyosan és rendszeresen megszegte az e rendeletben foglalt követelményeket.
2. Az ESMA vagy a kollégium bármely más tagja bármikor felkérheti a központi szerződő fél székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságát, hogy vizsgálja meg, a központi szerződő fél továbbra is megfelel-e azoknak a feltételeknek, amelyek mellett az engedélyt megadták.
3. Az engedély visszavonását az illetékes hatóság korlátozhatja egy adott szolgáltatásra, tevékenységre vagy pénzügyi eszközre.

17. cikk

Felülvizsgálat és értékelés

Az illetékes hatóság legalább évente felülvizsgálja a központi szerződő fél által végrehajtott intézkedéseket, stratégiákat, eljárásokat és mechanizmusokat azok e rendeletnek való megfelelése tekintetében, és értékeli a piaci, működési és likviditási kockázatot, amelynek a központi szerződő fél ki van vagy ki lehet téve.

A felülvizsgálat és az értékelés figyelembe veszi a központi szerződő fél tevékenységeinek méretét, rendszerszintű jelentőségét, jellegét, hatókörét és komplexitását.

2. fejezet

A központi szerződő felek felügyelete és ellenőrzése

18. cikk

Illetékes hatóság

1. Minden tagállam kijelöli az e rendeletből eredő, a területén székhellyel rendelkező központi szerződő felek engedélyezésére, felügyeletére és ellenőrzésére vonatkozó feladatok végrehajtásáért felelős illetékes hatóságot, és erről tájékoztatja a Bizottságot és az ESMA-t.

Amennyiben a tagállam egynél több illetékes hatóságot jelöl ki, egyértelműen meghatározza az egyes hatóságok feladatkörét és kijelöl egy hatóságot, amely a Bizottsággal, az ESMA-val és más tagállamok illetékes hatóságaival a 19–22. cikkel összhangban folytatott együttműködés és információcsere koordinálásáért felelős.

2. Minden tagállam biztosítja az illetékes hatóságok számára a funkcióik gyakorlásához szükséges felügyeleti és vizsgálati hatáskört.
3. Minden tagállam biztosítja, hogy a nemzeti joggal összhangban meghozhatók vagy a felelős természetes vagy jogi személyekre kiróhatók a megfelelő intézkedések, amennyiben nem teljesülnek az e rendeletben foglalt rendelkezések.

Ezen intézkedéseknek hatékonyak, arányosnak és a visszatartó erejűnek kell lenniük.

4. Az ESMA saját weboldalán közzéteszi az (1) bekezdésnek megfelelően kijelölt illetékes hatóságok jegyzékét.

3. fejezet

Együttműködés

19. cikk

A hatóságok együttműködése

1. Az illetékes hatóságok szorosan együttműködnek egymással és az ESMA-val.
2. Az illetékes hatóságok általános feladataik végrehajtása során – különösen a 22. cikkben említett vészhelyzetekben – az adott időpontban rendelkezésre álló információk alapján kellően mérlegelik döntéseiknek az összes többi érintett tagállam pénzügyi rendszerének stabilitására gyakorolt hatását.

20. cikk

Szakmai titoktartás

1. A szakmai titoktartás kötelezettsége vonatkozik minden olyan személyre, aki a 18. cikknek megfelelően kijelölt illetékes hatóságoknak, az ESMA-nak, vagy az illetékes hatóságok vagy az ESMA által megbízott ellenőröknek vagy szakembereknek dolgozott vagy dolgozik.

A feladataik ellátása során tudomásukra jutott bizalmas információt nem adhatják ki semmilyen más személynek vagy hatóságnak, az olyan összefoglalt vagy összesített formát kivéve, amelyből az egyes központi szerződő felek, kereskedési adattárak vagy más személyek nem azonosíthatók, a büntetőjog hatálya alá tartozó esetek vagy ezen irányelv más rendelkezéseinek sérelme nélkül.

2. Amennyiben valamely központi szerződő fél ellen csődeljárást vagy kötelező felszámolási eljárást indítanak, a harmadik feleket nem érintő bizalmas információkat a polgári vagy kereskedelmi eljárásokban ki lehet adni, ha az szükséges az eljárás lefolytatásához.
3. A büntetőjog hatálya alá tartozó esetek sérelme nélkül az illetékes hatóságok, az ESMA, illetve az illetékes hatóságokon kívüli azon testületek, természetes vagy jogi személyek, akik/amelyek ezen irányelv alapján bizalmas információkat kapnak, azokat kizárólag feladataik ellátása során és hatásköreik gyakorlása érdekében használhatják fel; az illetékes hatóságok esetében ezen irányelv hatályán belül, más hatóságok, testületek, természetes vagy jogi személyek esetében kizárólag arra a célra, amelyre az ilyen információkat számukra biztosították, és/vagy kifejezetten az ilyen hatáskörök gyakorlásához kapcsolódó közigazgatási vagy bírósági eljárások keretében. Amennyiben azonban az információkat átadó ESMA, illetékes hatóság vagy más hatóság, testület vagy személy hozzájárul, az információkat fogadó hatóság azt más célra is felhasználhatja.
4. Az e rendelet alapján fogadott, kicserélt vagy továbbított valamennyi bizalmas információra a szakmai titoktartás tekintetében az (1), (2) és (3) bekezdésben megállapított feltételek vonatkoznak.

E feltételek azonban nem gátolják az ESMA-t, az illetékes hatóságokat és az érintett központi bankokat abban, hogy e rendelettel, valamint a befektetési vállalkozásokra, a hitelintézetekre,

a nyugdíjalapokra, az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV), az alternatívbefektetésialap-kezelőkre (ABAK), a biztosítás- és viszontbiztosítás-közvetítőkre, a biztosítási vállalkozásokra, a szabályozott piacokra, valamint a piacműködtetőkre alkalmazandó más jogszabályokkal összhangban, vagy az információt átadó illetékes hatóság vagy más hatóság, testület, természetes vagy jogi személy hozzájárulásával bizalmas információt cseréljenek ki vagy továbbítsanak.

5. Az (1), (2) és (3) bekezdés nem gátolja az illetékes hatóságokat abban, hogy nemzeti jogukkal összhangban olyan bizalmas információkat cseréljenek ki vagy továbbítsanak, amelyet nem valamely másik tagállam illetékes hatóságától kaptak.

21. cikk

Információcsere

1. Az illetékes hatóságok átadják az ESMA-nak és egymásnak az e rendeletben meghatározott feladataik ellátásához szükséges információkat.
2. Az e rendelet szerinti feladataik ellátása során bizalmas információhoz jutó illetékes hatóságok, más testületek, természetes vagy jogi személyek csak feladataik ellátása kapcsán használhatják fel ezen információkat.
3. Az ESMA továbbítja a központi szerződő felek felügyeletéért felelős illetékes hatóságoknak a feladataik ellátása szempontjából releváns bizalmas információkat. Az illetékes hatóságok és más érintett hatóságok az e rendeletben rögzített feladataik ellátásához szükséges információkat közlik az ESMA-val és más illetékes hatóságokkal.
4. Az illetékes hatóságok közlik az információkat a KBER központi bankjaival, amennyiben ezen információk relevánsak feladataik ellátása szempontjából.

22. cikk

Vészhelyzet

Az illetékes hatóság vagy bármely más hatóság indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja az ESMA-t, a kollégiumot és más érintett hatóságokat minden olyan, központi szerződő félhez kapcsolódó vészhelyzetről (ideértve a pénzügyi piacok fejleményeit is), amely káros hatással lehet a piaci likviditásra vagy a pénzügyi rendszer stabilitására bármely olyan tagállamban, ahol az adott központi szerződő fél, vagy annak valamely klíringtagja székhellyel rendelkezik.

4. fejezet

Kapcsolatok harmadik országokkal

23. cikk

Harmadik országok

1. Harmadik országban székhellyel rendelkező központi szerződő fél csak akkor nyújthat az Unióban székhellyel rendelkező jogalanyok számára elszámolási szolgáltatásokat, ha az adott központi szerződő felet az ESMA elismerte.
2. Az ESMA a következő feltételek teljesülése esetén ismeri el a harmadik országbeli központi szerződő feleket:
 - a) a Bizottság határozatot hozott a (3) bekezdéssel összhangban;
 - b) a központi szerződő fél az adott harmadik országban engedéllyel rendelkezik és hatékony felügyelet alatt áll;
 - c) létrejöttek a (4) bekezdés szerinti együttműködési megállapodások.
3. A Bizottság a 69. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási bizottsági eljárással összhangban határozatot fogadhat el, amelyben megállapítja, hogy a harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere biztosítja, hogy az adott harmadik országban engedéllyel rendelkező központi szerződő felek olyan, jogilag kötelező érvényű követelményeket teljesítsenek, amelyek egyenértékűek az e rendeletből eredő követelményekkel, valamint hogy e központi szerződő felek az adott harmadik országban folyamatos hatékony felügyelet és végrehajtás hatálya alá esnek.
4. Az ESMA együttműködési megállapodásokat köt azon harmadik országok megfelelő illetékes hatóságaival, amelyeknek jogi és felügyeleti keretrendszerét a (3) bekezdés értelmében e rendelettel egyenértékűnek ismerték el. Ezek a megállapodások meghatározzák legalább a következőket:
 - a) az ESMA és az érintett harmadik országbeli illetékes hatóságok közötti információcsere mechanizmusa;
 - b) a felügyeleti tevékenységek összehangolására vonatkozó eljárások.

IV. cím

A központi szerződő felekkel szembeni követelmények

1. fejezet

Szervezeti követelmények

24. cikk

Általános rendelkezések

1. A központi szerződő felek megbízható vállalatirányítási rendszerrel rendelkeznek, amely áttekinthető szervezeti felépítést, egymástól jól elhatárolt, átlátható és következetes felelősségi köröket, a jelenlegi vagy esetlegesen felmerülő kitettségekhez kapcsolódó kockázatok azonosítására, kezelésére, felügyeletére és jelentésére szolgáló hatékony eljárásokat, valamint megfelelő belső ellenőrzési mechanizmusokat, többek között megbízható adminisztratív és számviteli eljárásokat foglal magában.
2. A központi szerződő fél elegendő mértékben hatékony stratégiákat és eljárásokat fogad el az e rendeletnek való megfelelés biztosítására, ideértve vezetői és alkalmazottai megfelelését e rendelet valamennyi rendelkezésének.
3. A központi szerződő fél olyan szervezeti struktúrát tart fenn és üzemeltet, amely biztosítja a szolgáltatásnyújtás és a tevékenységvégzés folyamatosságát és rendes működését. A központi szerződő fél megfelelő és arányos rendszereket, erőforrásokat és eljárásokat alkalmaz.
4. A központi szerződő fél világosan elválasztja egymástól a kockázatkezeléshez kapcsolódó jelentéstételi kötelezettséget és a működésének más területeihez kapcsolódó jelentéstételi kötelezettséget.
5. A központi szerződő fél olyan javadalmazási politikát fogad el, hajt végre és tart fenn, amely elősegíti a hatékony és eredményes kockázatkezelést és nem hoz létre a kockázati standardok enyhítése irányába ható ösztönzőket.
6. A központi szerződő fél az általa nyújtott szolgáltatások és végzett tevékenységek komplexitásának, változatosságának és típusának kezelésére alkalmas információtechnológiai rendszereket tart fenn a szigorú biztonsági standardok, valamint a kezelt információk integritásának és bizalmas jellegének biztosítása érdekében.
7. A központi szerződő fél a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi az irányítási rendszerét és a rá irányadó szabályokat.
8. A központi szerződő fél gyakori független audit tárgyát képezi. Ezen auditok eredményét továbbítják az igazgatóság felé és hozzáférhetővé teszik az illetékes hatóság számára.
9. A Bizottság felhatalmazást kap az (1)–(8) bekezdésben említett szabályok és irányítási rendszer minimális tartalmát meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

25. cikk

Felsővezetés és igazgatóság

1. A központi szerződő fél stabil és prudens irányításának biztosítása érdekében a felsővezetés kellően jó hírnévű és tapasztalt személyekből áll.
2. A központi szerződő fél igazgatósággal rendelkezik, az igazgatóság tagjainak legalább egyharmada, de minimum két fő független tag. Az igazgatóság független és más, nem ügyvezető funkciót betöltő tagjainak díjazása nem kötődik a központi szerződő fél üzleti teljesítményéhez.

Az igazgatóság tagjai, beleértve a független igazgatósági tagokat is, kellően jó hírnévűek és elegendő tapasztalattal rendelkeznek a pénzügyi szolgáltatások, a kockázatkezelés és az elszámolási szolgáltatások terén.

3. A központi szerződő fél világosan meghatározza az igazgatóság feladatait és felelősségi körét, és az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja az igazgatósági ülések jegyzőkönyveit.

26. cikk

Kockázatkezelési bizottság

1. A központi szerződő fél klíringtagokból és független igazgatósági tagokból álló kockázatkezelési bizottságot hoz létre. A kockázatkezelési bizottság szavazati jog biztosítása nélkül meghívhatja üléseire a központi szerződő fél alkalmazottait. A kockázatkezelési bizottság által adott tanács a központi szerződő fél vezetésének bármely közvetlen befolyásától független.
2. A központi szerződő fél világosan meghatározza a kockázatkezelési bizottság megbízatását, a függetlenségét biztosító irányítási intézkedéseket, az operatív eljárásokat, a felvételi kritériumokat, valamint a tagok megválasztásának mechanizmusát. Az irányítási intézkedések nyilvánosan hozzáférhetők és meghatározzák legalább a következőket: a kockázatkezelési bizottság elnökletét egy független igazgatósági tag látja el, a bizottság közvetlenül az igazgatóságnak tesz jelentést és rendszeresen ülésezik.
3. A kockázatkezelési bizottság bármely olyan esemény kapcsán tanáccsal látja el az igazgatóságot, amely hatással lehet a központi szerződő fél kockázatkezelésére; ilyen esemény például, de nem kizárólag a kockázati modell, a nemteljesítési eljárások vagy a klíringtagok felvételi kritériumainak számottevő változása, vagy új eszközkategóriák elszámolása. A központi szerződő fél napi működéséhez, illetve vészhelyzetben nincs szükség a kockázatkezelési bizottság tanácsadására.
4. A kockázatkezelési bizottság tagjaira – az illetékes hatóság megfelelő tájékoztatáshoz való jogának sérelme nélkül – titoktartási kötelezettség vonatkozik. Amennyiben a

kockázatkezelési bizottság elnöke megállapítja valamely tag egy adott üggyel kapcsolatban fennálló tényleges vagy potenciális összeférhetetlenségét, az a tag nem szavazhat az adott ügyben.

5. A központi szerződő fél haladéktalanul tájékoztatja az illetékes hatóságot minden olyan döntésről, amelyben az igazgatóság nem követi a kockázatkezelési bizottság tanácsát.
6. A központi szerződő fél lehetővé teszi a klíringtagok ügyfelei számára a kockázatkezelési bizottságban való részvételt, vagy megfelelő konzultációs mechanizmusokat vezet be annak biztosítására, hogy a klíringtagok ügyfeleinek érdekei megfelelőképpen képviselve legyenek.

27. cikk **Nyilvántartás**

1. A központi szerződő fél legalább tíz éven keresztül megőrzi a nyújtott szolgáltatásokról és végzett tevékenységekről készült feljegyzéseket, hogy lehetővé tegye az illetékes hatóság számára az e rendeletben foglalt követelményeknek való megfelelés ellenőrzését.
2. A központi szerződő fél valamely ügylet lezárását követően legalább tíz évig megőrzi minden, az általa feldolgozott ügyletre vonatkozó információt. Ez az információ lehetővé teszi legalább a tranzakciók eredeti, a központi szerződő fél általi elszámolást megelőző feltételeinek azonosítását.
3. A központi szerződő fél az illetékes hatóság vagy az ESMA kérésére utóbbiak rendelkezésére bocsátja az (1) és (2) bekezdésben említett feljegyzéseket és információkat, továbbá – a tranzakció végrehajtásának helyszínétől függetlenül – az elszámolt ügyletek pozíciójára vonatkozó minden információt.
4. A Bizottság felhatalmazást kap az (1) és (2) bekezdésben említett megőrzendő feljegyzésekben és információkban foglalt adattartalmat meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

5. Az (1) és (2) bekezdés egységes alkalmazási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap a megőrzendő feljegyzések és információk formátumának meghatározására.

Az első albekezdésben említett végrehajtástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7e. cikkével] összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett végrehajtástechnikai standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

Részvényesek és befolyásoló részesedéssel rendelkező tagok

1. Az illetékes hatóságok mindaddig nem adnak ki engedélyt a központi szerződő felek számára, amíg nem kapnak tájékoztatást a befolyásoló részesedéssel rendelkező közvetlen vagy közvetett részvényesek vagy tagok személyazonosságáról, legyenek akár természetes vagy jogi személyek, és milyen mértékű tulajdonrészrel rendelkeznek.
2. Az illetékes hatóság elutasítja a központi szerződő fél engedélyének kiadását, amennyiben úgy véli, hogy a központi szerződő félben befolyásoló részesedéssel rendelkező részvényesek és tagok nem felelnek meg a központi szerződő fél stabil és prudens irányítására vonatkozó követelményeknek.
3. Amennyiben szoros kapcsolat áll fenn a központi szerződő fél és más természetes vagy jogi személyek között, az illetékes hatóság kizárólag akkor adja meg az engedélyt, ha az ilyen kapcsolatok nem akadályozzák az illetékes hatóság felügyeleti funkcióinak hatékony gyakorlását.
4. Amennyiben az (1) bekezdésben említett személyek a központi szerződő fél megbízható és körültekintő irányítására károsan ható befolyást gyakorolnak, az illetékes hatóság meghozza a megfelelő intézkedéseket a helyzet megszüntetésére.
5. Az illetékes hatóság megtagadja az engedélyezést, amennyiben valamely harmadik országnak a központi szerződő féllel szoros kapcsolatban álló egy vagy több természetes vagy jogi személyre irányadó törvényei, rendeletei vagy közigazgatási rendelkezései, vagy az ilyen jogszabályok érvényesítésének nehézségei akadályozzák az illetékes hatóság felügyeleti funkcióinak hatékony ellátását.

Az illetékes hatóságok tájékoztatása

1. A központi szerződő fél a vezetőségében bekövetkező minden változásról tájékoztatja az illetékes hatóságot, és rendelkezésére bocsát minden olyan információt, amely annak megítéléséhez szükséges, hogy az igazgatósági tagok megfelelően jó hírnévvel és kellő tapasztalattal rendelkeznek-e.

Amennyiben az igazgatóság valamely tagjának viselkedése káros hatást gyakorolhat a központi szerződő fél megbízható és körültekintő irányítására, az illetékes hatóság meghozza a megfelelő intézkedéseket, az adott tag igazgatóságból való eltávolítását is ideértve.

2. Minden olyan természetes vagy jogi személy, vagy összehangoltan fellépő több ilyen személy (a továbbiakban: a részesedést szerezni kívánó személy), aki vagy amely döntést hozott befolyásoló részesedésnek egy központi szerződő félben való közvetlen vagy közvetett megszerzéséről vagy ilyen befolyásoló részesedésnek egy központi szerződő félben való közvetlen vagy közvetett további növeléséről, aminek eredményeképpen szavazati jogainak vagy birtokolt tökerészesedésének aránya elérné vagy meghaladná a 10, 20, 30 vagy 50 %-ot vagy a központi szerződő fél a leányvállalatává válna (a továbbiakban: a szándékolt részesedésszerzés), a megszerezni kívánt befolyásoló részesedés nagyságát és a 30. cikk (4) bekezdésében említett vonatkozó információkat először írásban bejelenti azon központi

szerződő fél illetékes hatóságának, amelyben befolyásoló részesedés megszerzésére vagy növelésére törekszik.

Minden olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely döntést hozott egy központi szerződő félben fennálló befolyásoló részesedésének közvetlen vagy közvetett elidegenítéséről, ezt – az elidegeníteni kívánt részesedés nagyságát megjelölve – először írásban bejelenti az illetékes hatóságnak. E személy hasonlóképpen bejelentést tesz az illetékes hatóságnak akkor is, ha befolyásoló részesedésének oly mértékű csökkentéséről döntött, hogy ezáltal szavazati jogának vagy az általa birtokolt tőkerészesedésnek az aránya 10, 20, 30 vagy 50 % alá csökkenne, vagy a központi szerződő fél megszűnne leányvállalata lenni.

Az illetékes hatóság azonnal, és minden esetben az (1) bekezdésben említett bejelentés kézhezvételét, valamint a (3) bekezdésben említett információk kézhezvételét követő két munkanapon belül írásban elismeri az átvételt a részesedést szerezni vagy elidegeníteni kívánó személy felé.

Az illetékes hatóságnak a bejelentés és a 30. cikk (4) bekezdésében említett lista alapján előírt, a bejelentéshez csatolandó valamennyi dokumentum átvétele írásos elismerésének napjától számítva legfeljebb hatvan munkanap (a továbbiakban: értékelési időszak) áll rendelkezésére a 30. cikk (1) bekezdésében előírt értékelés (a továbbiakban: értékelés) elvégzésére.

Az illetékes hatóság az átvétel elismerésekor tájékoztatja a részesedést szerezni vagy elidegeníteni kívánó személyt az értékelési időszak lejártának időpontjáról.

3. Az illetékes hatóság az értékelési időszak során – de az értékelési időszak ötvenedik munkanapjánál nem később – szükség esetén bármely olyan további információt bekérhet, amely szükséges az értékelés befejezéséhez. Ezt az információkérést írásban, a szükséges pótlólagos információk megnevezésével kell megtenni.

Az illetékes hatóság általi információkérés napja és a részesedést szerezni kívánó személy arra adott válaszána átvétele közötti időszakban az értékelési időszakot meg kell szakítani. A megszakítás nem tarthat tovább húsz munkanapnál. Az illetékes hatóság bármely – az információ kiegészítését vagy pontosítását szolgáló – további kéréséről szabad mérlegelése szerint dönt, ez azonban nem járhat az értékelési időszak megszakításával.

4. Az illetékes hatóság a (3) bekezdés második albekezdésében említett megszakítást legfeljebb harminc munkanapra meghosszabbíthatja, amennyiben a részesedést szerezni vagy elidegeníteni kívánó személy:

- a) székhelye az Unión kívül található vagy az Unión kívüli szabályozás alá tartozik;
- b) olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely nem tartozik e rendelet, a 73/239/EGK, a 85/611/EGK, a 92/49/EGK, a 2002/83/EK, a 2003/41/EK, 2004/39/EK, a 2005/68/EK, a 2006/48/EK, a 2009/65/EK vagy a 2010/.../EU (ABAK) irányelv szerinti felügyelet hatálya alá.

5. Ha az illetékes hatóság az értékelés befejezésekor a szándékolt részesedésszerzés ellenzéséről dönt, erről két munkanapon belül és az értékelési időszakot nem meghaladva írásban értesíti a részesedést szerezni kívánó személyt, megadva a döntés indokait. A nemzeti jog függvényében, a részesedést szerezni kívánó személy kérésére a határozat indokait

megfelelően tartalmazó nyilatkozatot a nyilvánosság számára hozzáférhetővé lehet tenni. A tagállamok mindazonáltal lehetővé tehetik az illetékes hatóság számára, hogy ezt a közzétételt a részesedést szerezni kívánó személy kérése nélkül is megtegye.

6. Ha az illetékes hatóság az értékelési időszakon belül nem ellenzi írásban a szándékolt részesedésszerzést, akkor azt jóváhagyottnak kell tekinteni.
7. Az illetékes hatóság megszabhatja a szándékolt részesedésszerzés végrehajtásának maximális időtartamát, és azt adott esetben meghosszabbíthatja.
8. A szavazati jogok vagy tőkerészesedés közvetlen vagy közvetett megszerzése tekintetében a tagállamok nem szabhatnak meg az illetékes hatóságnak történő bejelentésre vagy az általa történő jóváhagyásra vonatkozó, az e rendeletben megállapítottnál szigorúbb követelményeket.

30. cikk **Értékelés**

1. A 29. cikk (2) bekezdésében előírt bejelentés és a 29. cikk (3) bekezdésében említett információ értékelésekor az illetékes hatóság – a részesedésszerzés tárgyát képező központi szerződő fél stabil és prudens irányítása érdekében és a részesedést szerezni kívánó személynek a központi szerződő félre gyakorolt valószínűsíthető befolyását figyelembe véve – az alábbi kritériumok alapján értékeli a részesedést szerezni kívánó személy alkalmasságát és a szándékolt részesedésszerzés pénzügyi megbízhatóságát:
 - a) a részesedést szerezni kívánó személy jó hírneve és pénzügyi megbízhatósága;
 - b) a szándékolt részesedésszerzést követően a központi szerződő fél üzleti tevékenységét irányító bármely személy jó hírneve és tapasztalata;
 - c) képes lesz-e a központi szerződő fél folyamatosan megfelelni az e rendeletben foglalt rendelkezéseknek;
 - d) léteznek-e ésszerű okok annak feltételezésére, hogy a tervezett részesedésszerzéssel kapcsolatban pénzmosást vagy terrorizmusfinanszírozást követnek vagy követtek el vagy kísérelnek vagy kíséreltek meg a 2005/60/EK irányelv³⁵ 1. cikke értelmében, vagy hogy a szándékolt részesedésszerzés növelheti annak kockázatát.

A részesedést szerezni kívánó személy pénzügyi megbízhatóságának értékelése során az illetékes hatóság különös figyelmet fordít a részesedésszerzés tárgyát képező központi szerződő fél által folytatott és tervezett üzleti tevékenység típusára.

Az e rendeletnek való megfelelés képességének értékelése során az illetékes hatóság különös figyelmet fordít arra, hogy azon csoport struktúrája, amelynek a központi szerződő fél részévé válik, lehetővé teszi-e a felügyeleti jogkör hatékony gyakorlását, az információk illetékes hatóságok közötti hatékony cseréjét, valamint a felelősségi körök illetékes hatóságok közötti megosztását.

³⁵ HL L 309., 2005.11.25., 15. o.

2. Az illetékes hatóságok csak akkor ellenezhetik a szándékolt részesedésszerzést, ha erre az (1) bekezdésben meghatározott kritériumok alapján ésszerű okuk van, vagy ha a részesedést szerezni kívánó személy által szolgáltatott információ nem teljes.
3. A tagállamok nem szabhatnak előzetes feltételeket a megszerzendő részesedés nagysága tekintetében, és nem engedélyezhetik illetékes hatóságaik számára a szándékolt részesedésszerzésnek a piac gazdasági igényei alapján való vizsgálatát.
4. A tagállamok közzéteszik az értékeléshez szükséges és a 29. cikk (2) bekezdésében említett bejelentés időpontjában az illetékes hatóságok számára nyújtandó információk listáját. A kért információknak arányosnak kell lenniük, és azokat a részesedést szerezni kívánó személy és a szándékolt részesedésszerzés jellegéhez kell igazítani. A tagállamok nem követelhetnek meg olyan információt, amely a prudenciális értékelés szempontjából lényegtelen.
5. A 29. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében foglaltaktól függetlenül, amennyiben ugyanazon központi szerződő fél tekintetében kettő vagy több, befolyásoló részesedés szerzésére vagy növelésére vonatkozó ajánlatról érkezik bejelentés az illetékes hatósághoz, úgy az utóbbi a részesedést szerezni kívánó személyeket megkülönböztetéstől mentes módon kezeli.
6. Az érintett illetékes hatóságok az értékeléskor egymás között teljes körűen konzultálnak, amennyiben a részesedést szerezni kívánó személy az alábbiak egyike:
 - a) más tagállamban engedélyezett hitelintézet, életbiztosító, biztosító, viszontbiztosító, befektetési vállalkozás, piacműködtető, értékpapírelszámolásrendszer-működtető, ÁÉKBV-kezelő társaság vagy alternatívbefektetésialap-kezelő;
 - b) más tagállamban engedélyezett hitelintézet, életbiztosító, biztosító, viszontbiztosító, befektetési vállalkozás, piacműködtető, értékpapírelszámolásrendszer-működtető, ÁÉKBV-kezelő társaság vagy alternatívbefektetésialap-kezelő anyavállalata;
 - c) más tagállamban engedélyezett hitelintézet, életbiztosító, biztosító, viszontbiztosító, befektetési vállalkozást, piacműködtetőt, értékpapírelszámolásrendszer-működtetőt, ÁÉKBV-kezelő társaságot vagy alternatívbefektetésialap-kezelőt ellenőrző természetes vagy jogi személy.
7. Az illetékes hatóságok indokolatlan késedelem nélkül egymás rendelkezésére bocsátanak minden – az értékelés szempontjából alapvető vagy lényeges – információt. Az illetékes hatóságok a tárgyhoz tartozó információkat kérésre, az alapvető információkat pedig saját kezdeményezésükre közlik egymással. A szándékolt részesedésszerzés tárgyát képező központi szerződő felet engedélyező illetékes hatóság határozata utal a részesedést szerezni kívánó személyért felelős illetékes hatóság részéről kinyilvánított bármely véleményre vagy fenntartásra.

31. cikk Összeférhetetlenség

1. A központi szerződő fél hatékony, írásban rögzített szervezeti és adminisztratív szabályokat vezet be és működtet a közötte (ideértve vezetőit, alkalmazottait, valamint az ellenőrzés vagy szoros kapcsolat révén hozzá közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó más személyeket) és klíringtagjai vagy azok ügyfelei, vagy a klíringtagok és azok ügyfelei között felmerülő

potenciális összeférhetlenségek azonosítására és kezelésére. Lehetséges összeférhetlenség felmerüléskor megfelelő konfliktuskezelési eljárásokat alkalmaz.

2. Amennyiben a központi szerződő fél összeférhetlenség-kezelő szervezeti vagy adminisztratív intézkedései nem tudják kellő megbízhatósági szinten elkerülni a klíringtagok vagy azok ügyfelei érdeksérülésének kockázatát, a központi szerződő fél, mielőtt újabb tranzakciókat fogadna el az adott klíringtagtól, világosan tudomására hozza az összeférhetlenség általános jellegét vagy forrását. Amennyiben a központi szerződő fél előtt nem ismert az ügyfél, úgy azt a klíringtagot értesíti a központi szerződő fél, amelyhez az érintett ügyfél tartozik.
3. Amennyiben a központi szerződő fél anya- vagy leányvállalat, az írásos szabályoknak figyelembe kell venniük minden olyan körülményt, amelyről a központi szerződő félnek tudomása van vagy tudomása kellene, hogy legyen, és amely a központi szerződő féllel anya- vagy leányvállalati kapcsolatban lévő más vállalkozások struktúrájából vagy üzleti tevékenységéből adódóan összeférhetlenséget eredményezhet.
4. Az (1) bekezdéssel összhangban létrehozott írásos szabályok a következőket tartalmazzák:
 - a) azokat a körülményeket, amelyek egy vagy több klíringtag vagy ügyfél érdekei sérülésének lényeges kockázatát magában hordozó összeférhetlenséget eredményeznek vagy eredményezhetnek;
 - b) az összeférhetlenségek kezeléséhez követendő eljárásokat és hozandó intézkedéseket.
5. A központi szerződő fél minden ésszerű lépést megtesz a rendszereiben tárolt információkkal való bármilyen visszaélés megelőzésére, és megakadályozza ezen információk más üzleti tevékenységekhez való felhasználását. A központi szerződő félnél nyilvántartott bizalmas információkat nem használhatják fel kereskedelmi célra más, a központi szerződő féllel anya- vagy leányvállalati kapcsolatban lévő természetes vagy jogi személyek.

32. cikk

Az üzletmenet folytonossága

1. A központi szerződő fél megfelelő üzletmenet-folytonossági politikát és vészhelyzet esetére helyreállítási tervet dolgoz ki, hajt végre és tart fenn, amelynek célja a központi szerződő fél funkcióinak megőrzése, a műveletek időben történő helyreállítása, valamint kötelezettségeinek teljesítése. A terv lehetővé teszi legalább a rendszer összeomlásakor folyamatban lévő valamennyi tranzakció helyreállítását, hogy a központi szerződő fél biztonsággal folytatni tudja működését és az ütemezésnek megfelelően le tudja zárni az ügyleteket.
2. A Bizottság felhatalmazást kap az üzletmenet-folytonossági terv minimális tartalmát, valamint a szolgáltatások vészhelyzeti helyreállítási terv által garantálandó minimális szintjét meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

33. cikk
Kiszervezés

1. Amennyiben a központi szerződő fél kiszervez egyes operatív funkciókat, szolgáltatásokat vagy tevékenységeket, teljes egészében felelős marad az e rendelet értelmében fennálló valamennyi kötelezettségének teljesítéséért, és folyamatosan megfelel a következő feltételeknek:
 - a) a kiszervezés nem eredményezi a felelősség delegálását;
 - b) a központi szerződő fél klíringtagjai, illetve adott esetben azok ügyfelei felé fennálló kapcsolata és kötelezettségei nem módosulnak;
 - c) a központi szerződő fél engedélyezésének feltételei lényegében nem változnak;
 - d) a kiszervezés nem akadályozza a felügyeleti és ellenőrzési funkciók gyakorlását;
 - e) a kiszervezés nem fosztja meg a központi szerződő felet a kockázatok kezeléséhez szükséges rendszerektől és ellenőrzésektől;
 - f) a központi szerződő fél megtartja a nyújtott szolgáltatások minőségének, valamint a szolgáltató szervezeti és tőkemegfelelésének értékeléséhez, továbbá a kiszervezett funkciók hatékony felügyeletéhez és a kiszervezéshez kapcsolódó kockázatok kezeléséhez szükséges szakértelmet, és folyamatosan felügyeli e funkciókat és kezeli e kockázatokat;
 - g) a központi szerződő fél közvetlen hozzáféréssel rendelkezik a kiszervezett funkciók releváns információihoz;
 - h) a szolgáltató együttműködik az illetékes hatósággal a kiszervezett tevékenységek vonatkozásában;
 - i) a szolgáltató biztosítja a központi szerződő félhez, annak klíringtagjaihoz és ügyfeleihez kapcsolódó valamennyi érzékeny és bizalmas információ védelmét.
2. Az illetékes hatóság előírja a központi szerződő fél számára a szolgáltató és saját jogainak és kötelezettségeinek világos elkülönítését és írásos megállapodásban való rögzítését.
3. A központi szerződő fél kérésre rendelkezésre bocsát minden olyan információt, amelyre az illetékes hatóságnak szüksége van ahhoz, hogy értékelni tudja a kiszervezett tevékenységek e rendelet követelményeinek való megfelelését.

2. fejezet

Az üzletvitel szabályai

34. cikk

Általános rendelkezések

1. A központi szerződő fél klíringtagjainak és adott esetben azok ügyfeleinek történő szolgáltatásnyújtás során tisztességesen és szakszerűen jár el, a klíringtagok és az ügyfelek érdekeivel, valamint a hatékony és eredményes kockázatkezeléssel összhangban.
2. A központi szerződő fél átlátható panaszkezelési szabályokkal rendelkezik.

35. cikk

Részvételi követelmények

1. A központi szerződő fél meghatározza az elfogadható klíringtagok kategóriáit és a felvételi kritériumokat. E kritériumok a központi szerződő félhez való tisztességes és nyílt hozzáférés biztosítása érdekében megkülönböztetésmentesek, átláthatók és objektívek, és biztosítják, hogy a klíringtagok elegendő pénzügyi forrással és működési kapacitással rendelkezzenek a központi szerződő félben való részvételből fakadó követelmények teljesítéséhez. A hozzáférést korlátozó kritériumok csak annyiban engedélyezhetők, amennyiben azok célja a központi szerződő fél kockázatának kézben tartása.
2. A központi szerződő fél biztosítja az (1) bekezdésben említett kritériumok folyamatos teljesülését, és kellő időben hozzáfér az értékelés szempontjából lényeges információkhoz. A központi szerződő fél az e cikkben foglalt rendelkezések teljesítésére vonatkozóan legalább évente egyszer átfogó felülvizsgálatot tart klíringtagjainál.
3. A tranzakciók elszámolását ügyfelek nevében végző klíringtagok rendelkeznek az e tevékenység elvégzéséhez szükséges pótlólagos pénzügyi forrásokkal és működési kapacitással. A klíringtagok kérésre tájékoztatják a központi szerződő felet azokról a kritériumokról és intézkedésekről, amelyeket annak érdekében hoznak, hogy lehetővé tegyék ügyfelek számára a központi szerződő fél szolgáltatásaihoz való hozzáférést.
4. A központi szerződő fél objektív és átlátható eljárásokkal rendelkezik azon klíringtagok felfüggesztésére és rendes kilépésére, amelyek már nem teljesítik az (1) bekezdésben említett kritériumokat.
5. A központi szerződő fél csak akkor tagadhatja meg az (1) bekezdésben említett kritériumokat teljesítő klíringtag hozzáférését, ha döntését átfogó kockázatelemzésre alapozza és írásban kellően megindokolja.
6. A központi szerződő fél speciális pótlólagos követelményeket támaszthat a klíringtagokkal szemben, ilyen többek között a csődbe jutott klíringtag pozíciójának aukcióján való részvétel. E pótlólagos követelményeknek arányosnak kell lenniük a klíringtag által hordozott kockázattal és nem korlátozhatják a részvételt a klíringtagok bizonyos kategóriáira.

36. cikk
Átláthatóság

1. A központi szerződő fél nyilvánosságra hozza az általa nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó árakat és díjakat. Külön-külön hozza nyilvánosságra az egyes szolgáltatások és funkciók árait és díjait, beleértve az árengedményeket és rabattokat, valamint e kedvezmények igénybevételének feltételeit. A központi szerződő fél lehetővé teszi klíringtagjai és adott esetben azok ügyfelei számára az egyes szolgáltatásokhoz külön-külön való hozzáférést.
2. A központi szerződő fél tájékoztatja a klíringtagokat és az ügyfeleket a nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó kockázatokról.
3. A központi szerződő fél nyilvánosságra hozza a klíringtagokkal szembeni nap végi kitettség kiszámításához használt árinformációkat, valamint az egyes eszközkategóriák esetében az elszámolt tranzakciók volumenét.

37. cikk
Elkülönítés és hordozhatóság

1. A központi szerződő fél nyilvántartása és számlavezetése mindenkor és késedelem nélkül lehetővé teszi számára az egyes klíringtagok eszközeinek és pozícióinak azonosítását, valamint egymás eszközeitől és pozícióitól és a központi szerződő fél eszközeitől és pozícióitól való elkülönítését.
2. A központi szerződő fél minden klíringtag számára előírja, hogy a központi szerződő félnél vezetett számláin megkülönböztesse és elkülönítse a saját eszközeit és pozícióit az ügyfelei eszközeitől és pozícióitól. A központi szerződő fél lehetővé teszi ügyfelei számára eszközeik és pozícióik részletesebb elkülönítését. A központi szerződő fél nyilvánosságra hozza az elkülönítés különböző szintjeihez kapcsolódó kockázatokat és költségeket.
3. Az elkülönítés ügyfél által választott szintjétől függően a központi szerződő fél biztosítja, hogy egy előre meghatározott kiváltó esemény bekövetkeztekor kérésre, előre meghatározott átruházási időszakon belül és a klíringtag beleegyezése nélkül képes legyen átruházni az ügyfél eszközeit és pozícióit egy másik klíringtaghoz. A másik klíringtag csak akkor köteles az átvételre, ha korábban ilyen célú szerződéses kapcsolatra lépett.
4. Feltéve, hogy az ügyfél nincs kitéve azon klíringtag nemteljesítésének, amelyen keresztül hozzáfér a központi szerződő félhez vagy bármely más ügyfél nemteljesítésének, a 2006/48/EK irányelv III. melléklete 2. részének 6. pontja alkalmazandó.
5. Az (1)–(4) bekezdésben foglalt követelmények az irányadóak a tagállamok bármely, a feleket a követelmények teljesítésében akadályozó, e rendelkezéseknek ellentmondó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseivel szemben.

3. fejezet

Prudenciális követelmények

38. cikk

Kitettségkezelés

A központi szerződő fél csaknem valós időben méri és értékeli az egyes klíringtagokkal és adott esetben más olyan központi szerződő felekkel szembeni likviditási és hitelkockázatát, amelyekkel interoperabilitási megállapodást kötött. A központi szerződő fél kellő időben és megkülönböztetésmentes módon fér hozzá az érintett árazási forrásokhoz, hogy hatékonyan mérni tudja kitettségét.

39. cikk

Letéti követelmények

1. A központi szerződő fél a hitelkockázati kitettség korlátozására letétet ír elő, hív le és gyűjt be a klíringtagoktól és adott esetben azon központi szerződő felektől, amelyekkel interoperabilitási megállapodást kötöttek. E letéteknek elegendőnek kell lenniük azon potenciális kockázatok lefedésére, amelyek a központi szerződő fél becslése szerint az érintett pozíciók likviditási tételéig felmerülhetnek. A letéteknek elegendőnek kell lenniük a kitettség megfelelő időszak alatti változásainak legalább 99 %-ából eredő veszteségek fedezésére, és biztosítani kell, hogy a központi szerződő fél legalább napi szinten teljes egészében biztosítékkal fedezze valamennyi klíringtagjával, és adott esetben azon központi szerződő felekkel szembeni kitettségét, amelyekkel interoperabilitási megállapodást kötött.
2. A központi szerződő fél letéti követelményeinek kidolgozása során olyan modelleket és paramétereket fogad el, amelyek megragadják az elszámolt termékek kockázati jellemzőit, és figyelembe veszik a letétek beszedése között eltelt időszakokat, a piac likviditását, és a változások lehetőségét a tranzakciók időtartama során. A modelleket és a paramétereket az illetékes hatóság hagyja jóvá és azokról a 15. cikkben említett kollégium együttes véleményét ad.
3. A központi szerződő fél napközbeni alapon hívja le és szedi be a letéteket, legalább az előre meghatározott értékhatárok átlépésekor.
4. A központi szerződő fél elkülöníti az egyes klíringtagok és adott esetben az interoperabilitási megállapodással rendelkező központi szerződő felek által befizetett letéteket, és biztosítja a más klíringtagok, a letétet kezelő intézmény vagy maga a központi szerződő fél nemteljesítésének, illetve bármely más, a központi szerződő fél által esetlegesen elszenvedett veszteségnek a fedezésére befizetett letétek védelmét.
5. A Bizottság felhatalmazást kap az (1) bekezdésben említett, a pénzügyi eszközök különböző kategóriái esetében figyelembe veendő megfelelő százalékos arányt és időhorizontot meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az EBA-val konzultálva 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét.

40. cikk

Nemteljesítési alap

1. A központi szerződő fél nemteljesítési alapot tart fenn az egy vagy több klíringtag nemteljesítéséből – ide értve a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását is – eredő veszteségek fedezésére.
2. A központi szerződő fél meghatározza a nemteljesítési alapba fizetendő hozzájárulás minimális összegét és az egyes klíringtagok hozzájárulásának kiszámításához alkalmazandó kritériumokat. A hozzájárulások arányosak az egyes klíringtagok kitettségével, annak biztosítása érdekében, hogy a nemteljesítési alaphoz való hozzájárulások legalább azt lehetővé tegyék a központi szerződő fél számára, hogy ellenálljon a legnagyobb kitettséggel rendelkező klíringtag, vagy amennyiben azok együttes kitettsége nagyobb, a második és harmadik legnagyobb klíringtag nemteljesítésének.
3. A központi szerződő fél az általa elszámolt különböző eszközkategóriákra egynél több nemteljesítési alapot is létrehozhat.

41. cikk

Egyéb kockázatalellenőrzési eszközök

1. A 12. cikkben rögzített tőkekövetelmények mellett a központi szerződő fél elegendő hozzáférhető pénzügyi forrással kell rendelkezzen azon potenciális veszteségek fedezésére, amelyekre a letéti követelmények és a nemteljesítési alap már nem nyújtanak fedezetet. E források magukban foglalhatják a klíringtagok vagy más felek által biztosított egyéb elszámolási alapokat, a veszteség-megosztási megállapodásokat, biztosítási megállapodásokat, a központi szerződő fél saját forrásait, a feltétlen, ún. „szülői” kezességvállalásokat vagy hasonló rendelkezéseket. E források szabadon hozzáférhetők a központi szerződő fél számára és nem használhatók a működési veszteségek fedezésére.
2. A központi szerződő fél forgatókönyveket dolgoz ki rendkívüli, de valószínű piaci feltételekre, amelyek magukban foglalják azon piacok legnagyobb volatilitású időszakait is, amelyeken a központi szerződő fél szolgáltatást nyújt. A 40. cikkben említett nemteljesítési alap és az (1) bekezdésben említett egyéb pénzügyi források folyamatosan lehetővé teszik a központi szerződő fél számára, hogy ellenálljon azon két klíringtag nemteljesítésének, amelyekkel szemben a legnagyobb a kitettsége, és lehetővé teszik, hogy a központi szerződő fél ellenálljon a pénzügyi források hirtelen értékesítésének és a piaci likviditás hirtelen csökkenésének.
3. A központi szerződő fél szert tesz a szükséges hitelkeretre vagy más hasonló megállapodást köt annak érdekében, hogy fedezni tudja likviditási szükségleteit, ha a rendelkezésére álló pénzügyi források nem lennének azonnal felhasználhatók. Az egyes klíringtagok és a klíringtagok anya- vagy leányvállalatainak mindegyike legfeljebb 25 %-át nyújthatja a hitelkeretnek, amelyre a központi szerződő félnek szüksége van.

4. A központi szerződő fél felkérheti a teljesítő klíringtagokat, hogy egy másik klíringtag nemteljesítése esetén biztosítsanak pótlólagos forrásokat. A klíringtagok központi szerződő féllel szembeni kitettsége korlátozott.
5. A Bizottság felhatalmazást kap a (2) bekezdésben említett azon rendkívüli körülményeket meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására, amelyeknek a központi szerződő félnek ellen kell állnia.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az EBA-val konzultálva 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét.

42. cikk

Többletcsős veszteségfedezés

1. A központi szerződő fél a veszteségek fedezésére más pénzügyi források előtt a nemteljesítő klíringtag által befizetett letétet használja fel.
2. Amennyiben a nemteljesítő klíringtag által befizetett letét nem elegendő a központi szerződő félnél felmerült veszteségek fedezésére, a központi szerződő fél a nemteljesítő tag nemteljesítési alaphoz való hozzájárulását használja fel a veszteségek fedezésére.
3. A központi szerződő fél csak azt követően használja a teljesítő klíringtagok nemteljesítési alaphoz való és egyéb hozzájárulásait, hogy kimerítette a nemteljesítő tag hozzájárulásait és adott esetben a központi szerződő fél 41. cikk (1) bekezdésében említett saját forrásait.
4. A központi szerződő fél nem használhatja a teljesítő klíringtagok által befizetett letéteket a más tag nemteljesítéséből származó veszteségek fedezésére.

43. cikk

A biztosítékra vonatkozó követelmények

1. A központi szerződő fél csak nagymértékben likvid, minimális piaci és hitelkockázatú biztosítékokat fogadhat el a klíringtagokkal szembeni kitettség fedezésére. A központi szerződő fél megfelelő levonásokat (haircut) alkalmaz az eszközök értéke esetében – e levonások tükrözik az eszközértékek csökkenésre való hajlamát utolsó újraértékelésük és azon időpont között, amikorra értékesítésük ésszerűen feltételezhető. A központi szerződő fél figyelembe veszi a valamely piaci résztvevő nemteljesítését követő likviditási kockázatot, valamint a bizonyos eszközökhöz kapcsolódó koncentrációs kockázatot, ami az elfogadható biztosíték és a vonatkozó levonások megállapításához vezethet.
2. A központi szerződő fél adott esetben, amennyiben az kellőképpen prudens, letéti követelményeinek fedezésére elfogadhatja biztosítékként a származtatott ügylet alapjául szolgáló eszközt vagy a központi szerződő fél kitettségét eredeztető pénzügyi eszközt.

3. A Bizottság felhatalmazást kap a nagymértékben likvidnek tekinthető biztosítékok típusát és az (1) bekezdésben említett levonásokat meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA a KBER-rel és az EBA-val konzultálva 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét.

44. cikk

Befektetési politika

1. A központi szerződő fél csak nagymértékben likvid és minimális piaci és hitelkockázattal rendelkező pénzügyi eszközökbe fektetheti pénzügyi erőforrásait. A befektetéseknek gyorsan, minimális negatív árhatással likviddé tehetőnek kell lenniük.
2. A letétként befizetett pénzügyi eszközöket olyan értékpapírelszámolási rendszer-üzemeltetőknél kell letétbe helyezni, amelyek biztosítják a központi szerződő fél megkülönböztetésmentes hozzáférését és ezen eszközök teljes körű védelmét. A központi szerződő fél szükség esetén azonnali hozzáféréssel rendelkezik a pénzügyi eszközökhöz.
3. A központi szerződő fél nem fektetheti be tőkéjét, valamint a 39., 40. és 41. cikkben említett követelményekből származó összegeket saját értékpapírjaiba, illetve anya- vagy leányvállalatának értékpapírjaiba.
4. Befektetési döntései során a központi szerződő fél figyelembe veszi az egyedi adósokkal szembeni teljes hitelkockázati kitettségét, és biztosítja, hogy bármely egyedi adóssal szembeni teljes hitelkockázati kitettsége az elfogadható koncentrációs korlátok között maradjon.
5. A Bizottság felhatalmazást kap az (1) bekezdésben említett nagymértékben likvid pénzügyi eszközöket és a (4) bekezdésben említett koncentrációs korlátokat meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az EBA-val konzultálva 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét.

45. cikk

Nemteljesítési eljárások

1. A központi szerződő fél eljárásokat vezet be arra az esetre, ha valamely klíringtag nem teljesíti a 35. cikkben rögzített követelményeket az előírt határidőn belül és a központi szerződő fél által kidolgozott eljárásoknak megfelelően. A központi szerződő fél meghatározza az akkor követendő eljárásokat, ha a klíringtag fizetéseképtelenségét nem a központi szerződő fél állapítja meg.

2. A központi szerződő fél haladéktalanul intézkedéseket hoz a nemteljesítésből származó veszteségek és likviditási nyomás korlátozására, és biztosítja, hogy bármely klíringtag pozícióinak zárása nem okoz zavart a működésben és nem teszi ki a teljesítő tagokat olyan veszteségeknek, amelyeket azok nem tudnak előrejelezni vagy ellenőrizni.
3. A központi szerződő fél azonnal értesíti az illetékes hatóságot. Az illetékes hatóság haladéktalanul értesíti a nemteljesítő klíringtag felügyeletéért felelős hatóságot, amennyiben a központi szerződő fél úgy véli, hogy a klíringtag nem lesz képes jövőbeli kötelezettségeinek teljesítésére, és amennyiben a központi szerződő fél szándékában áll az adott tag nemteljesítésének bejelentése.
4. A központi szerződő fél biztosítja nemteljesítési eljárásainak végrehajthatóságát. Megtesz minden ésszerű lépést annak biztosítására, hogy törvényes jogkörrel rendelkezzen a nemteljesítő klíringtag saját (tulajdonosi) pozícióinak likviddé tételéhez, valamint a nemteljesítő klíringtag ügyfélpozícióinak transzferálásához vagy likviddé tételéhez.

46. cikk

A modellek felülvizsgálata, stresszteszt és utótesztelés

1. A központi szerződő fél rendszeresen felülvizsgálja a letéti követelmények, a nemteljesítési alaphoz való hozzájárulások, valamint a biztosítékokra vonatkozó követelmények kiszámításához elfogadott modelleket és paramétereket, továbbá a többi kockázatellenőrzési mechanizmust. A modelleket szigorú és gyakori stressztesztnek veti alá, hogy értékelni tudja rugalmasságukat rendkívüli, de hihető piaci körülmények között, és utótesztelést hajt végre az elfogadott módszertan megbízhatóságának értékelésére. A központi szerződő fél tájékoztatja az illetékes hatóságot az elvégzett tesztek eredményeiről és megszerzi annak jóváhagyását a modellek és paraméterek bármely módosításának elfogadása előtt.
2. A központi szerződő fél rendszeresen teszteli nemteljesítési eljárásainak alapvető aspektusait és megtesz minden ésszerű lépést annak biztosítására, hogy valamennyi klíringtag tisztában legyen azokkal és rendelkezzen a megfelelő eljárásokkal a nemteljesítés esetére való reagáláshoz.
3. A központi szerződő fél nyilvánosságra hozza a kockázatkezelési modelljével kapcsolatos kulcsfontosságú információkat és az (1) bekezdésben említett stresszteszt elvégzése érdekében elfogadott feltételezéseket.
4. A Bizottság felhatalmazást kap a következőket meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására:
 - a) a pénzügyi eszközök és portfóliók különböző kategóriái esetében végrehajtandó tesztek típusai;
 - b) a klíringtagok vagy más felek részvétele a tesztekben;
 - c) a tesztek gyakorisága;
 - d) a tesztek időhorizontja;
 - e) a (3) bekezdésben említett kulcsfontosságú információk.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az EBA-val konzultálva 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét.

47. cikk

Teljesítés

1. A központi szerződő fél lehetőség szerint központi banki pénzt használ a tranzakciók teljesítéséhez. Amennyiben központi banki pénz nem áll rendelkezésre, megteszi a hitel- és likviditási kockázat szigorú korlátozásához szükséges lépéseket.
2. A központi szerződő fél világosan bemutatja a pénzügyi eszközök szállítására vonatkozó kötelezettségeit, ideértve azt is, hogy kötelezettsége a pénzügyi eszköz szállításának megtételére vagy fogadására vonatkozik-e, illetve hogy kártalanítja-e a résztvevőket a szállítási folyamat során keletkezett veszteségeikért.
3. Amennyiben a központi szerződő félnek pénzügyi eszközök szállításának megtételére vagy fogadására vonatkozó kötelezettsége van, az elsődleges kockázatot „fizetés ellenében történő szállítás” mechanizmusa révén a lehető legnagyobb mértékben kiküszöböli.

V. CÍM

Interoperabilitási megállapodások

48. cikk

Interoperabilitási megállapodások

1. A központi szerződő fél interoperabilitási megállapodást köthet más központi szerződő féllel, amennyiben teljesülnek a 49. és 50. cikkben előírt követelmények.
2. Az egy adott kereskedési helyszínnel történő szolgáltatásnyújtás céljából más központi szerződő féllel kötött interoperabilitási megállapodás esetében a központi szerződő fél megkülönböztetésmentes hozzáféréssel rendelkezik az adott kereskedési helyszíntől származó, feladatainak ellátásához szükséges adatokhoz, valamint az érintett ügyletlezárási rendszerekhez.
3. Az (1) és (2) bekezdésben említettek, azaz az interoperabilitási megállapodás megkötése és az adatállományokhoz vagy ügyletlezárási rendszerekhez való hozzáférés közvetlenül és közvetetten is csak a megállapodásból vagy hozzáférésből származó kockázatok ellenőrzése érdekében korlátozhatók.

49. cikk
Kockázatkezelés

1. Az interoperabilitási megállapodást kötő központi szerződő felek:
 - a) a megállapodásból származó pótlólagos kockázatok hatékony azonosítására, felügyeletére és kezelésére szolgáló megfelelő politikákat, eljárásokat és rendszereket hoznak létre, hogy kellő időben tudják teljesíteni kötelezettségeiket;
 - b) megállapodnak jogaikról és kötelezettségeikről, beleértve a kapcsolatukra irányadó jog meghatározását is;
 - c) azonosítják, felügyelik és hatékonyan kezelik a hitel- és a likviditási kockázatot, hogy az egyik központi szerződő fél klíringtagjának nemteljesítése ne legyen hatással az interoperabilis központi szerződő félre;
 - d) azonosítják, felügyelik és kezelik az interoperabilitási megállapodásból származó potenciális kölcsönös függéseket és korrelációkat, amelyek hatással lehetnek a klíringtagok koncentrációjához és a pénzügyi források összevonásához kapcsolódó hitel- és likviditási kockázatokra.

A b) pont alkalmazásában a központi szerződő felek ugyanazon szabályokat alkalmazzák az átutalási megbízások rendszereikbe történő bevitelének, illetve a visszavonhatatlanságnak az időpontja tekintetében, amelyeket a 98/26/EK irányelv rögzít.

A c) pont alkalmazásában a megállapodás feltételei rögzítik valamely, az interoperabilitási megállapodásban részt vevő központi szerződő fél nemteljesítése következményeinek kezelésére vonatkozó eljárást.

A d) pont alkalmazásában a központi szerződő felek szilárd ellenőrzéssel rendelkeznek a klíringtagok biztosítékának a megállapodás keretében történő tovább-jelzálogosítása felett, amennyiben ezt illetékes hatóságaik engedélyezik. A megállapodás rögzíti, hogy e kockázatok hogyan kerülnek kezelésre, figyelembe véve az elegendő lefedettséget és a továbbterjedés korlátozásának szükségességét.

2. Amennyiben a központi szerződő felek klíringtagokkal, illetve egymással szembeni kitettségének fedezésére szolgáló kockázatkezelési modelljei különbözőek, a központi szerződő felek azonosítják e különbségeket, értékelik az azokból esetlegesen származó kockázatokat és (többek között pótlólagos pénzügyi forrásokat biztosító) intézkedéseket hoznak, amelyek korlátozzák a kockázatok interoperabilitási megállapodásra gyakorolt hatását, valamint a továbbterjedési kockázatot tekintve a potenciális következményeket, és biztosítják, hogy e különbségek a központi szerződő felek egyike esetében se befolyásolják a klíringtagok nemteljesítése következményeinek kezelésére irányuló képességet.

50. cikk
Az interoperabilitási megállapodások jóváhagyása

1. Az interoperabilitási megállapodáshoz az érintett központi szerződő felek illetékes hatóságainak előzetes jóváhagyása szükséges. A 13. cikk szerinti eljárást kell alkalmazni.

2. Az illetékes hatóságok csak akkor hagyják jóvá az interoperabilitási megállapodást, ha a 49. cikkben rögzített követelmények teljesülnek, és a tranzakciók elszámolásának a megállapodás szerinti technikai feltételei lehetővé teszik a pénzügyi piacok zökkenőmentes és rendes működését, valamint a megállapodás nem csökkenti a felügyelet hatékonyságát.
3. Amennyiben valamelyik illetékes hatóság úgy véli, nem teljesülnek a (2) bekezdésben foglalt feltételek, írásban nyújt magyarázatot a kockázatokkal kapcsolatos megfontolásairól a többi illetékes hatóságnak és az érintett központi szerződő feleknek. Értesíti az ESMA-t is, amely véleményt bocsát ki a kockázattal kapcsolatos megfontolások helytállóságáról és az interoperabilitási megállapodás elutasításának jogosságáról. Az ESMA véleményét valamennyi érintett központi szerződő fél számára hozzáférhetővé kell tenni. Amennyiben az ESMA értékelése eltér az érintett illetékes hatóság értékelésétől, a hatóság az ESMA véleményét figyelembe véve újragondolja álláspontját.
4. Az ESMA 2012. június 30-ig iránymutatást vagy ajánlásokat bocsát ki az interoperabilitási megállapodások értékelésének következetessé, hatékonná és eredményessé tétele érdekében, a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] 8. cikkében rögzített eljárással összhangban.

VI. cím

A kereskedési adattárak nyilvántartása és felügyelete

1. fejezet

A kereskedési adattárak nyilvántartásba vételi feltételei és eljárásai

51. cikk

A kereskedési adattárak nyilvántartásba vétele

1. A kereskedési adattárakat az ESMA a 6. cikk alkalmazásában nyilvántartásba veszi.
2. Az a kereskedési adattár vehető nyilvántartásba, amely az Unióban székhellyel rendelkező jogi személy és megfelel a VII. cím követelményeinek.
3. A kereskedési adattárak nyilvántartásba vétele az Unió egész területére érvényes.
4. A nyilvántartásba vett kereskedési adattárnak mindenkor meg kell felelnie az első nyilvántartásba vétel feltételeinek. A kereskedési adattár indokolatlan késedelem nélkül értesíti az ESMA-t a nyilvántartásba vételi feltételekben bekövetkező bármely változásról.

52. cikk

Nyilvántartásba vétel iránti kérelem

1. A kereskedési adattár a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet az ESMA-hoz nyújtja be.
2. A kérelem kézhezvételét követő tíz munkanapon belül az ESMA értékeli a kérelem hiánytalanságát.

Ha a kérelem hiányos, az ESMA határidőt szab meg, amelynek leteltéig a kereskedési adattárnak pótlólagos információkat kell nyújtania.

Az ESMA azt követően, hogy megállapította a kérelem hiánytalanságát, ennek megfelelően értesíti a kereskedési adattárat.

3. A Bizottság felhatalmazást kap az (1) bekezdésben említett, az ESMA általi nyilvántartásba vétel iránti kérelem részleteit meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozási standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

4. Az (1) bekezdés egységes alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap az ESMA-hoz benyújtandó, nyilvántartásba vétel iránti kérelem formátumát meghatározó végrehajtási standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett végrehajtási standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7e. cikkével] összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett standardok tervezetét 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

53. cikk

A kérelem megvizsgálása

1. Az ESMA az 52. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdésében említett értesítéstől számított negyven munkanapon belül megvizsgálja a nyilvántartásba vételi kérelmet a kereskedési adattár 64–67. cikkben foglalt követelményeknek való megfelelése alapján és megalapozott indokolással ellátott határozatot fogad el a nyilvántartásba vételről vagy a kérelem elutasításáról.
2. Az ESMA által az (1) bekezdésnek megfelelően kibocsátott határozat az elfogadása utáni ötödik munkanapon lép hatályba.

54. cikk

Értesítés a határozatról

1. Amennyiben az ESMA határozatot fogad el a nyilvántartásba vételről, annak elutasításáról vagy a nyilvántartásból való törlésről, 5 munkanapon belül értesíti a kereskedési adattárat, csatolva határozatának megalapozott indokolással ellátott magyarázatát.
2. Az ESMA az (1) bekezdésben említett valamennyi határozatról tájékoztatja a Bizottságot.
3. Az ESMA a honlapján közzéteszi az e rendelettel összhangban nyilvántartásba vett kereskedési adattárak listáját. E listát az (1) bekezdésben említett határozat elfogadását követő 5 munkanapon belül kell frissíteni.

55. cikk
Pénzbírságok

1. Az ESMA kérésére a Bizottság határozattal pénzbírságot róhat ki valamely kereskedési adattárra, amennyiben az – szándékosan vagy gondatlanságból – megsértette e rendelet 63. cikkének (1) bekezdését, 64., 65., 66. cikkét vagy 67. cikkének (1) és (2) bekezdését.
2. Az (1) bekezdésben említett pénzbírságnak visszatartó erejűnek, továbbá a kötelezettségszegés jellegéhez, súlyosságához és időtartamához, valamint az érintett kereskedési adattár gazdasági jelentőségéhez mérten arányosnak kell lennie. A pénzbírság összege nem haladhatja meg a kereskedési adattár előző üzleti évből származó éves jövedelmének vagy árbevételének 20 %-át.
3. A (2) bekezdés ellenére, ha a kereskedés adattár számszerűsíthető pénzügyi előnyhöz jutott a kötelezettségszegés révén – akár közvetlenül, akár közvetve –, akkor a pénzbírságnak legalább akkorának kell lennie, mint az előnyök.
4. A Bizottság felhatalmazást kap a következőkre vonatkozó szabályozástechnikai standardok elfogadására:
 - a) a pénzbírság összegének megállapítására vonatkozó részletes kritériumok;
 - b) a vizsgálatokra, a hozzájuk kapcsolódó intézkedésekre és a jelentéstételre vonatkozó eljárások, valamint a döntéshozatallal kapcsolatos eljárási szabályok, beleértve a védekezéshez való jogra, az iratbetekintésre, a jogi képviselőre, a titoktartásra és az átmeneti intézkedésekre, valamint a pénzbírság számszerűsítésére és beszedésére vonatkozó rendelkezéseket.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét legkésőbb 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

56. cikk
Kényszerítő bírságok

1. Az ESMA kérésére a Bizottság határozattal kényszerítő bírságot róhat ki valamely kereskedési adattár alkalmazásában álló, valamely kereskedési adattárnak dolgozó, vagy azzal kapcsolatban álló személyekre, hogy a következőkre kényszerítse őket:
 - a) a jogsértés megszüntetése;
 - b) az ESMA által a 61. cikk (2) bekezdése alapján kért teljes és helyes információk szolgáltatása;
 - c) hogy vessék alá magukat vizsgálatnak és különösen, hogy hiánytalanul adják át a kért nyilvántartásokat, adatokat, eljárásokat vagy egyéb anyagokat, illetve adjanak meg vagy javítsanak egyéb, az ESMA által a 61. cikk (2) bekezdése szerint elrendelt vizsgálatban benyújtandó információkat;

- d) hogy vessék alá magukat az ESMA által a 61. cikk (2) bekezdése szerint elrendelt helyszíni ellenőrzésnek.
2. A megállapított kényszerítő bírságnak hatékornak és arányosnak kell lennie. A kényszerítő bírságot a késedelem minden egyes napja után ki kell szabni. Összege nem haladhatja meg az előző üzleti évből származó átlagos napi árbevétel 5%-át, számítását a határozatban szereplő dátumtól kell kezdeni.

57. cikk

Az érintett személyek meghallgatása

1. Az 55. és 56. cikk szerinti, pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot elrendelő határozat meghozatala előtt a Bizottság meghallgatási lehetőséget biztosít az eljárással érintett személyek számára azon ügyek tekintetében, amelyeket a Bizottság kifogásol.

A Bizottság csak olyan kifogásokra alapozhatja határozatát, amelyekre az érintett személyek megtehették észrevételeiket.

2. Az érintett személyek védekezéshez való jogát az eljárás során teljes mértékben tiszteletben kell tartani.

E személyeknek jogukban áll betekinteni a Bizottság irataiba, amennyiben ez nem sérti más személyeknek az üzleti titkok védelmére irányuló jogos érdekét. Az iratokba való betekintés joga nem terjed ki a bizalmas információkra és a Bizottság belső dokumentumaira.

58. cikk

A pénzbírságokra és a kényszerítő bírságokra vonatkozó közös rendelkezések

1. A Bizottság nyilvánosságra hoz minden, az 55. és 56. cikkel összhangban kiszabott pénzbírságot és kényszerítő bírságot.
2. Az 55. és 56. cikkel összhangban kiszabott pénzbírságok és kényszerítő bírságok közigazgatási jellegűek.

59. cikk

A Bíróság által történő felülvizsgálat

A Bíróság korlátlan jogkörrel rendelkezik az olyan határozatok felülvizsgálatára, amelyekben a Bizottság pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot szabott ki. A Bíróság törölheti, csökkentheti vagy emelheti a kiszabott pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot.

60. cikk

A nyilvántartásból való törlés

1. Az ESMA az alábbi körülmények bármelyikének fennállása esetén törli a kereskedési adattárat a nyilvántartásból:
- a) a kereskedési adattár kifejezetten lemond a nyilvántartásról vagy az elmúlt hat hónap során nem nyújtott szolgáltatást;

- b) a kereskedési adattár a nyilvántartásba vételt hamis nyilatkozatok adásával vagy egyéb szabálytalan módon szerezte meg;
 - c) a kereskedési adattár már nem felel meg azoknak a feltételeknek, amelyek mellett nyilvántartásba vételére sor került;
 - d) a kereskedési adattár súlyosan vagy több ízben megsértette e rendelet rendelkezéseit.
2. Amennyiben az érintett kereskedési adattár szolgáltatásnyújtása és tevékenységvégzése szerinti tagállam illetékes hatósága úgy véli, hogy az (1) bekezdésben foglalt feltételek valamelyike teljesült, felkérheti az ESMA-t, hogy vizsgálja meg, teljesültek-e a nyilvántartásból való törlésre vonatkozó feltételek. Amennyiben az ESMA úgy határoz, hogy az érintett kereskedési adattárat nem törli a nyilvántartásból, e határozatát teljes körűen meg kell indokolnia.

61. cikk

A kereskedési adattárak felügyelete

1. Az ESMA felügyeli a 64–67. cikk alkalmazását.
2. Az 51–60., 62. és 63. cikkben foglalt feladatok ellátása érdekében az ESMA a következő jogkörökkel rendelkezik:
 - a) hozzáfér minden dokumentumhoz azok formájától függetlenül, és azokról másolatot kaphat vagy készíthet;
 - b) bármely személytől információt kérhet, és ha szükséges, információszerzés céljából beidézhethet és kihallgathat személyeket;
 - c) előre bejelentett vagy bejelentés nélküli helyszíni ellenőrzéseket végezhet;
 - d) kérheti a telefon- és adatforgalom nyilvántartásait.

2. fejezet

Kapcsolatok harmadik országokkal

62. cikk

Nemzetközi megállapodások

A Bizottság adott esetben javaslatot terjeszt a Tanács elé arra vonatkozóan, hogy egy vagy több harmadik országgal tárgyalásokat folytasson a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó, harmadik országbeli székhelyű kereskedési adattárakban tárolt információkhoz való kölcsönös hozzáférésről, valamint ezen információk cseréjéről szóló nemzetközi megállapodásokról, amennyiben ez az információ releváns az illetékes hatóságok e rendelet szerinti feladatainak ellátásához.

Egyenértékűség és elismerés

1. Harmadik országban székhellyel rendelkező kereskedési adattár a 6. cikk alkalmazásában csak akkor nyújthat szolgáltatást és végezhet tevékenységet az Unióban székhellyel rendelkező jogalanyok számára, ha az adattárat az ESMA elismerte.
2. Az ESMA a következő feltételek teljesülése esetén ismeri el a harmadik országbeli kereskedési adattárakat:
 - a) a kereskedési adattár az adott harmadik országban engedéllyel rendelkezik és hatékony felügyelet alatt áll;
 - b) a Bizottság határozatot hozott a (3) bekezdéssel összhangban;
 - c) az Unió a 62. cikkben említetteknek megfelelően nemzetközi megállapodást kötött az adott harmadik országgal;
 - d) a (4) bekezdéssel összhangban együttműködési megállapodások jöttek létre annak biztosítására, hogy az uniós hatóságok azonnali és folyamatos hozzáféréssel rendelkeznek minden szükséges információhoz.
3. A Bizottság a 69. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban határozatot fogadhat el, amelyben megállapítja, hogy a harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere biztosítja, hogy az adott harmadik országban engedéllyel rendelkező kereskedési adattárak olyan, jogilag kötelező érvényű követelményeket teljesítsenek, amelyek egyenértékűek az e rendeletben rögzített követelményekkel, valamint hogy e kereskedési adattárak az adott harmadik országban folyamatos hatékony felügyelet és végrehajtás hatálya alá esnek.
4. Az ESMA-nak együttműködési megállapodásokat kell kötnie azon harmadik országok megfelelő illetékes hatóságaival, amelyeknek jogi és felügyeleti keretrendszere a (3) bekezdés értelmében e rendelettel egyenértékűnek tekinthető. E megállapodások biztosítják, hogy az uniós hatóságok azonnali és folyamatos hozzáféréssel rendelkeznek a feladataik ellátásához szükséges valamennyi információhoz. Ezek a megállapodások meghatározzák legalább a következőket:
 - a) az ESMA, bármely más, e rendelettel összhangban feladatköreit gyakorló uniós hatóság és az érintett harmadik ország illetékes hatóságai közötti információcsere mechanizmusát;
 - b) a felügyeleti tevékenységek összehangolására vonatkozó eljárásokat.

VII. cím

A kereskedési adattárakkal szembeni követelmények

64. cikk

Általános követelmények

1. A kereskedési adattár megbízható vállalatirányítási rendszerrel rendelkezik, amely áttekinthető szervezeti felépítést, egymástól jól elhatárolt, átlátható és következetes felelősségi köröket, valamint megfelelő belső ellenőrzési mechanizmusokat, többek között megbízható adminisztratív és számviteli eljárásokat foglal magában, amelyek megakadályozzák a bizalmas adatok nyilvánosságra hozatalát.
2. A kereskedési adattár kidolgozza a megfelelő politikákat és eljárásokat annak biztosítására, hogy az adattár (ideértve vezetőit és munkavállalóit is) e rendelet minden rendelkezésének megfeleljen.
3. A kereskedési adattár olyan szervezeti struktúrát tart fenn és működtet, amely biztosítja az adattár szolgáltatásnyújtásának és tevékenységvégzésének folyamatosságát és rendes működését. A kereskedési adattár megfelelő és arányos rendszereket, erőforrásokat és eljárásokat alkalmaz.
4. A kereskedési adattár stabil és prudens irányításának biztosítása érdekében a felsővezetés és az igazgatóság tagjai kellően jó hírnevű és tapasztalt személyek.
5. A kereskedési adattár objektív és megkülönböztetésmentes hozzáférési és részvételi követelményekkel rendelkezik, amelyeket nyilvánosan közzétesz. A hozzáférést korlátozó kritériumok csak annyiban engedélyezhetők, amennyiben azok célja a kereskedési adattár által tárolt adatokat érintő kockázatok ellenőrzése.
6. A kereskedési adattár nyilvánosságra hozza az általa nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó árakat és díjakat. Külön-külön hozza nyilvánosságra az egyes szolgáltatások és funkciók árait és díjait, beleértve az árengedményeket és rabattokat, valamint e kedvezmények igénybevételének feltételeit. A kereskedési adattár lehetővé teszi a jelentést tevő jogalanyok számára az egyes szolgáltatásokhoz külön-külön történő hozzáférést. A kereskedési adattár által felszámított árak és díjak kapcsolódnak a költségekhez.

65. cikk

Működési megbízhatóság

1. A kereskedési adattár azonosítja a működési kockázat forrásait és minimalizálja azokat a megfelelő rendszerek, ellenőrzések és eljárások kidolgozása révén. E rendszerek megbízhatóak és biztonságosak, és megfelelő kapacitással rendelkeznek a kapott információk kezelésére.
2. A kereskedési adattár megfelelő üzletmenet-folytonossági politikát és vészhelyzet esetére helyreállítási tervet dolgoz ki, hajt végre és tart fenn, amelynek célja a kereskedési adattár funkcióinak megőrzése, a műveletek időben történő helyreállítása, valamint kötelezettségeinek

teljesítése. A helyreállítási terv legalább a biztonsági tartalékrendszerek létrehozásáról rendelkezik.

66. cikk

Adatvédelem és -rögzítés

1. A kereskedési adattár biztosítja a 6. cikk értelmében kapott információk bizalmas jellegét, integritását és védelmét.
2. A kereskedési adattár azonnal rögzíti a 6. cikk értelmében kapott információt, és a vonatkozó ügyletek lezárását követően legalább tíz évig megőrzi azokat. Időszerű és hatékony nyilvántartási eljárásokat alkalmaz a rögzített információ változásainak dokumentálására.
3. A kereskedési adattár a származtatott ügyletek 6. cikkel összhangban bejelentett adatai alapján kiszámítja a pozíciókat derivatívakategóriánként és a jelentést tevő jogalanyok szerinti bontásban.
4. A kereskedési adattár az ügyletben részes felek számára lehetővé teszi, hogy bármikor hozzáférjenek az adott ügylethez kapcsolódó információkhoz és javítsák azokat.
5. A kereskedési adattár minden ésszerű lépést megtesz a rendszereiben tárolt információkkal való bármينemű visszaélés megelőzésére, és megakadályozza ezen információk más üzleti tevékenységekhez való felhasználását.

A kereskedési adattárban nyilvántartott bizalmas információkat nem használhatják fel más, a kereskedési adattárral anya- vagy leányvállalati kapcsolatban lévő természetes vagy jogi személyek.

67. cikk

Átláthatóság és az adatok rendelkezésre állása

1. A kereskedési adattár derivatívakategóriák szerinti bontásban közzéteszi a neki bejelentett ügyletek aggregált pozícióit.
2. A kereskedési adattár a következő jogalanyok számára teszi elérhetővé a szükséges információkat:
 - a) az ESMA;
 - b) a 6. cikk szerinti jelentéstételi kötelezettség alá eső vállalkozásokat felügyelő illetékes hatóságok;
 - c) a kereskedési adattárhoz hozzáférő központi szerződő feleket felügyelő illetékes hatóság;
 - d) a KBER érintett központi bankjai.
3. Az ESMA megosztja más illetékes hatóságokkal az azok számára feladataik ellátásához szükséges információkat.

4. A Bizottság felhatalmazást kap az (1) és (2) bekezdésben említett információk részleteit meghatározó szabályozástechnikai standardok elfogadására.

Az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardokat a .../.../EU rendelet [az ESMA-rendelet] [7–7d.] cikkével összhangban kell elfogadni.

Az ESMA az említett szabályozástechnikai standardok tervezetét legkésőbb 2012. június 30-ig benyújtja a Bizottsághoz.

VIII. cím

Átmeneti és záró rendelkezések

68. cikk

Jelentések és felülvizsgálat

1. A Bizottság legkésőbb 2013. december 31-ig felülvizsgálja a III. cím szerinti intézményi és felügyeleti intézkedéseket, különösen az ESMA szerepét és felelősségi köreit és jelentést készít azokról. A Bizottság ezt a jelentést a megfelelő javaslatokkal együtt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak nyújtja be.

Ugyanezen időpontig a Bizottság az ESMA-val és az érintett ágazati hatóságokkal együttműködve értékeli a nem pénzügyi vállalkozások tőzsdén kívüli származtatott ügyleteinek rendszerszintű jelentőségét.

2. Az ESMA jelentést terjeszt a Bizottság elé a II. cím szerinti elszámolási kötelezettség alkalmazásáról, valamint az V. cím szerinti interoperabilitási megállapodások hatókörének a pénzügyi eszközök átruházható értékpapírokon és pénzügyi eszközökön kívüli más kategóriákban végzett tranzakciókra történő kiterjesztéséről.

Ezeket a jelentéseket legkésőbb 2014. szeptember 30-ig eljuttatja a Bizottságnak.

3. A Bizottság a tagállamokkal és az ESMA-val együttműködve, miután értékelést kért a KBER-től, éves jelentést állít össze, amelyben értékeli az interoperabilitási megállapodások valamennyi lehetséges rendszerszintű kockázatát és költségvonzatát.

A jelentés legalább e megállapodások számára és összetettségére, valamint a kockázatkezelési rendszerek és modellek megfelelőségére összpontosít. A Bizottság ezt a jelentést a megfelelő javaslatokkal együtt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak nyújtja be.

A KBER a Bizottság rendelkezésére bocsátja az interoperabilitási megállapodások valamennyi lehetséges rendszerszintű kockázatára és költségvonzatára vonatkozó értékelését.

69. cikk

Bizottsági eljárás

1. A Bizottság munkáját a 2001/528/EK bizottsági határozattal³⁶ létrehozott európai értékpapír-bizottság segíti.
2. Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.
3. Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdése szerinti határidő három hónap.

70. cikk

A 98/26/EK irányelv módosítása

A 9. cikk (1) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„Amennyiben a rendszerüzemeltető egy interoperábilis rendszerrel kapcsolatban nyújtott biztosítékot egy másik rendszerüzemeltetőnek, a biztosítéknyújtó rendszerüzemeltető nyújtott biztosítékhoz fűződő jogait nem érintik a biztosítékot kapó rendszerüzemeltető ellen indított fizetésektelenségi eljárások.”

71. cikk

Átmeneti rendelkezések

1. Az a központi szerződő fél, amely e rendelet hatálybalépése előtt kapott engedélyt szolgáltatásnyújtásra a székhelye szerinti tagállamban, e rendelet alkalmazásában legkésőbb [*a hatálybalépést követő két éven belül*] engedélyért folyamodik.
2. Azon származtatott ügyleteket, amelyeket e rendelet alkalmazásának, azaz valamely kereskedési adattár e derivatíva-típus vonatkozásában történő nyilvántartásba vételének időpontja előtt kötöttek, az adott kereskedési adattár ESMA általi nyilvántartásba vételétől számított 120 napon belül kell bejelenteni.

72. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

³⁶ HL L 191., 2001.7.13., 45. o.

Kelt [...] -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*